

Královna islandské krimi se vrací
s novou třídílnou sérií

YRSA

DNA

Neviditelné dědictví, které nelze odmítnout

Yrsa Sigurðardóttir

DNA

U NÁS UŽ VYŠLO:

**Poslední rituál
Mrazivé světlo
Žhavý hrob
Led v žilách
Ohnivý anděl
Plavba smrti
Pamatuji si vás všechny**

SÉRIE FREYJA & HULDAR

YRSA

ECT

F

II

DNA

Přeložil Milan Lžička

*Tato kniha je fikce. Jména i postavy jsou dílem autorčiny
obrazotvornosti, nebo jsou použity v rámci fiktivního vyprávění.
Jakákoliv případná podobnost se skutečnými osobami,
žijícími či zemřelými, je zcela náhodná.*

Copyright © 2014 Yrsa Sigurðardóttir
V islandském originále poprvé vyšlo roku 2014
pod názvem *DNA* v nakladatelství Veröld v Reykjavíku
V anglickém jazyce v překladu Victorie Cribb
vyšlo v nakladatelství Hodder & Stoughton roku 2017
Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Milan Lžička, 2017
Czech edition © Metafora, 2017

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-622-4 (pdf)

Tuto knihu věnuji Pallimu.

Za poznatky, které jsem využila při psaní knihy,
vděčím těmto lidem:

Bragimu Gudbrandssonovi za informace o úřadu
na ochranu dětí a o Dětském domě,

Thorleikuru Jóhannessonovi za přiblížení světa
radioamatérů

a **Hallgrímuru Gunnaru Sigurdssonovi** za údaje
o radiokomunikaci a jejím sledování.

Všem upřímně děkuji.

Jakékoliv chyby jdou výhradně na můj vrub.

Yrsa Sigurdardóttir

1987

PROLOG

Seděli na lavici, jako by se seřadili podle velikosti. Na jednom konci holčička, která byla ze všech nejmladší, vedle její dva bráškové. Byl jim jeden, tři a čtyři roky. Z tvrdého sedátka visely hubené nohy. Na rozdíl od normálních dětí jimi ale nepohupovaly ani nekývaly, nové boty se nehybně vznášely nad naleštěným linoleem. Ve tvářích se jim nezračil ani náznak zvědavosti, nudy nebo netrpělivosti. Všichni tři civěli na holou bílou zeď před sebou, jako by se dívali na *Toma a Jerryho*. Při pohledu přes sklo výjev připomínal fotografii – studii *Trojice dětí na lavici*.

Byli tam už bezmála půl hodiny. Zanedlouho budou smět odejít, ale žádný z dospělých, kteří je pozorovali, se na tento okamžik příliš netěšil. V porovnání s tím, co tyto děti čeká, působil nedávný otřes v jejich životě bezvýznamně. Jakmile odsud zmizí, nic už nebude jako dřív. Tentokrát snad půjde o změnu k lepšímu, přesto může mít i stinné stránky, které možná nakonec převáží všechny výhody. Právě před takovýmto dilematem se skupinka kolem stolu ocitla.

„Nic naplat, zvážili jsme všechny ostatní možnosti, ale odborníci doporučují tuhle. Je nezbytné, aby se děti co nejrychleji natrvalo zabydlely v rodinách. Čím budou starší, tím nižší je šance, že je někdo adoptuje. Jen si vezměte, o kolik těžší bylo hledat domov těm chlapcům než jejich sestře. Případní rodiče velice dobře vědí, že čím jsou děti mladší, tím lépe si zvykají na nový život.

Za dva roky bude holčičce tolik jako teď mladšímu z bratrů a pak budeme řešit stejný problém i s ní.“ Muž se zhluboka nadechl a máchl štůskem lejster, aby svým slovům dodal váhu. Šlo o zprávy a psychiatrické posudky odborníků, kteří děti vyšetřovali. Ostatní s vážnými tvářemi přikyvovali; všichni, až na nejmladší ženu mezi nimi, která návrh důrazně odmítala. S případy týkajícími se ochrany dětí měla nejméně zkušeností a stále ještě v ní plála jiskra naděje, kterou už v ostatních opakované rozčarování dávno uhasilo.

„Neměli bychom ještě chvíli počkat? Člověk nikdy neví, třeba se nám přece jenom povede najít manžele, kteří by byli ochotni osvojit si všechny tři.“ Podívala se na děti, které seděly na lavici jako přikované. Ruce měla přísně založené na prsou, jako by se snažila zabránit tomu, aby z ní vyprchaly laskavost i vrozený optimismus. Živě si vybavovala, jak sourozenci vypadali, když jejich případ poprvé zaujal pozornost úřadů: mastné, zacuchané tmavé vlásy, špinavé oblečení a vyzáblá tělíčka. Zářivé oči v umolousaných obličejích, tváře se šmouhami od slz. Se zkroušeným výrazem se mladá žena obrátila k ostatním sociálním pracovníkům. „Určitě existuje naděje.“

„Tohle už nehodlám znova řešit.“ Hlas muže s dokumenty zněl popuzeně. Potřetí se podíval na hodinky; slíbil svým potomkům, že je vezme do kina. „O tu malou se přetahuje víc párů, o chlapce ale valný zájem není. Měli bychom být vděční, že se nám podařilo najít takovéto řešení; nějaké hypoteticky dokonalé manžele bychom dál hledali marně. Obracejíte se na nás všichni potenciální adoptivní rodiče a jejich seznam jsme už pročesali skrz-naskrz. Za daných okolností je tenhle výsledek zdaleka nejuspokojivější.“

Na to už se víceméně nedalo nic říct, a tak ostatní opět pokývli, s výjimkou mladé ženy. Z očí jí sálalo zoufalství. „Ale evidentně mají k sobě nesmírně blízko. Bojím se, že by je odloučení mohlo poznamenat na celý život.“

Tentokrát lejstry zatřepal tak vehementně, že vzniklý vánek načechral přítomným vlasy. „Dva různí psychiatři zcela jasně uvedli, že je v nejlepším zájmu mladších sourozenců, aby byli odloučeni. Chlapec si osvojil úlohu sestřina ochránce. Doslova ji dusí láskou a péčí, kterých se jemu samotnému nedostalo, i když jde stále ještě o malé dítě. Nenechá ji chvíli o samotě; trápí ho kvůli ní stres a úzkost. Vždyť jsou tomu klukovi teprve tři roky, prokristapána.“ Muž se odmlčel a nadechl se. „Tady přece vůbec není nutné něco číst mezi řádky – zprávy mluví jasnou řečí. Odluka bude nejlepší pro oba. Jeho vztah k ní není zdravý. Popravdě řečeno, celá situace poznamenala oba hochy víc než jejich sestru. Ostatně jsou také starší.“

Na lavici se kdosi pohnul. Mladší chlapec se poposunul blíž k sestřičce. Vzal ji kolem ramen a přivinul ji k sobě. Skoro to vypadalo, jako by je přes sklo zaslechl.

„Podle mě si nemůžeme dovolit zpochybňovat jejich profesionální názor.“ Žena, která to vyřkla, dávala najevo, že ani ona nemá času nazbyt. Hovořila rychle a netrpělivě u toho podupávala. „Jsou to odborníci. Vůbec si nedokážeme představit, čím vším si ty děti dosud prošly. Osobně se domnívám, že bychom si měli pospíšit a celé to uzavřít. Bylo by naivní dál hledat nějaké pohádkové řešení. Takové neexistuje.“

„Ale co až zestárnou a dojde jim, že nebylo nutné je rozdělit?“ ozval se náhle nejstarší člen kolektivu. „Většina z nás ví, k čemu dochází, když lidi zahořknou vůči systému. Může to úplně převrátit jejich životy.“ Muž měl už krátce před důchodem a upřímně doufal, že toto je poslední obtížný případ, který mu přistál na stole. To snad není až tak neskromné přání, nebo ano? Už dávno mu zešedivěly vlasy, bral léky na vysoký tlak a tvář měl zbrázděnou hlubokými vráskami.

„Adoptivní rodiče zachovají minulost dětí v tajnosti. Je to v zájmu všech tří, zvláště těch mladších dvou. A ne-

mělo by to být ani nijak zvlášť těžké, protože si nejspíš nebudou na nic pamatovat. Té holčičce je sotva rok. Existuje patrně určité riziko, že by nejstaršímu chlapci mohly zůstat některé vzpomínky, ale jistotu nemáme. A i kdyby tomu tak bylo, budou zmatené a časem vyblednou. No tak, kolik si toho pamatujete z dob, kdy vám byly čtyři?“

„Spoustu.“ Mladá žena byla podle všeho jediná, kdo si uchoval vzpomínky z tak raného dětství. Druhým se vybavovaly pouze matné, snové útržky. Z doby, kdy jí byl rok, si ale nic nepamatovala ani ona. Bylo zřejmé, že holčička, o níž se rozpoutal takový zájem, vyjde ze všeho nejlíp, a nejen proto, že byla rozkošná. Na chlapce dopadly události několika posledních let krušněji a už se to na nich i projevovalo: u mladšího přehnanou láskou a starostlivostí vůči sestře, u staršího lhostejností vůči světu. Strohé hlášení policistů, které na místo přivolal matčin telefonát, bylo natolik šokující, že nikdo z přítomných neměl nejmenší chuť připomínat si jeho detaily.

Jestliže čas vymaže u dětí veškeré stopy oněch událostí, bude to čiré milosrdenství.

Mladá žena ovšem pochybovala, že k tomu dojde. Utrpěné trauma bylo nejspíš příliš hluboké. „Moje vzpomínky se obecně pojí se špatnými zážitky, třeba když jsem si ve třech letech přivřela prst ve dveřích pekařství nebo když jsem v pěti viděla, jak mou kamarádku porazilo auto. To všechno je ale úplně nic v porovnání s tím, čím si prošly tyhle děti. Mám strach, že se ti kluci jednoho dne rozpomenou. A možná i jejich sestřička, i když je to málo pravděpodobné.“

„A co jejich příbuzenský vztah, zjistilo se o něm něco?“ změnila pospíchající žena téma, aby ještě hlouběji nezaбрédli do vzpomínání na dětství. „My se tady ze všech sil snažíme, aby zůstali spolu, a oni přitom třeba ani nejsou vlastní sourozenci.“

V tu chvíli muž s lejstry přece jen v očích emotivní mladé ženy stoupl v ceně. „Otázka, kdo je jejich otcem, z mého pohledu nehraje roli. Sami sebe vnímají jako sourozence, i když nelze vyloučit, že mají společnou pouze matku. Otec mladších dvou je neznámý. U staršího chlapce je tomu ale jinak. Podle lékaře, který je vyšetřoval, jsou mladší hoch a dívka zřejmě vlastní sourozenci a ten starší je pouze jejich nevlastní bratr. Je ovšem pravda, že to vše vychází jen z tvrzení muže, který je údajně otcem staršího z chlapců; zapřísahá se, že po narození syna už s jeho matkou sexuální poměr neudržel – byla totiž nucena nastěhovat se zpátky ke svému otci.“ Muž protáhl tvář, polkl a pak dodal: „Vztah mezi dětmi by se dal zjistit jedině testem DNA, na ten ale nemáme čas ani peníze. A výsledek upřímně řečeno nikdo nechce znát. Pro všechny zúčastněné bude lepší, když budeme předpokládat, že mají ‚normální‘ otce. Všichni tři, nejenom ten nejstarší.“

Nikdo nic neřekl. Ten příběh všichni znali. O dětech i jejich matce. O jejich dědovi i nepopsatelném zločinu, jehož se možná dopustil na dceři. V jejich rukou teď spočíval osud trojice malých dětí se šrámy na duši. Jak s nimi naložit?

„A co otec, ten Thorgeir?“ prolomila mlčení mladá žena. „Není třeba šance, že by změnil názor?“

„Zkusili jsme už všechno. Syna si vzít nemůže ani nechce, natož všechny tři. S chlapcem se nestýká a není ani jisté, zda je opravdu otcem. Prý se uvolil dát mu své jméno, protože s jeho matkou prožil krátký románek, zároveň si ale nebyl jistý, jestli nespala s jinými. Pokud na něj zatlačíme, aby za syna převzal odpovědnost, bude požadovat test otcovství. Tím se všechno ještě protáhne a bez ohledu na výsledek si ani nemyslím, že by zrovna představoval vhodnou volbu. Pokud se ukáže, že otcem není, nemá cenu vůbec zvažovat, že by chlapce adoptoval. A pokud otcem je, beztak o něj nestojí. Byla by to

pro jeho syna příznivá situace? O tom dost pochybuju.“ Přítomní muži si vyměnili pohledy, z nichž se dalo pro rozhodnutí údajného otce vyčíst větší pochopení než u žen, které spíš klopily oči.

„Je to nejlepší řešení.“ Tentokrát muž zprávami neza-mával, ale poklepal na ně prsty. „Bohužel nemáme stroj času, který by nám ukázal, jak to s nimi nakonec dopadne. Můžeme se řídit pouze názorem odborníků. Všichni potenciální rodiče prošli prověrkou a mají prvotřídní reference. Proto navrhuju vše uzavřít. Záznamy dětí budou v systému pozměněny a po jejich děsivé minulosti časem neštěkne ani pes. Nejlepší bude, když se o svém původu nic nedozvědí, a rozdělení jim pomůže zapomenout. Čím dříve začnou nový život, tím lépe pro všechny. Shodneme se na tom?“

Mladá žena už otevírala ústa, ale pak si to rozmysle-la. Ostatní mruživě přitakávali, jako by chtěli předejít případným dalším námitkám z její strany. Otočila hlavu a podívala se na trojici dětí na lavici za sklem. Dívinka se marně snažila bratrovi vymanit, on si ji k sobě naopak ještě urputněji tiskl, až se skoro zdálo, jako by ji zraňo-val. Možná měli odborníci přece jen pravdu. Obrátila se znova ke skupince a sklíčeně přikývla.

Bylo tedy rozhodnuto.

Všichni se rozprchli, jak šli zařizovat formality. Mladá žena dál stála na chodbě, proto byla jediným svědkem chvíle, kdy děti vykročily do nového života. Toho staré-ho se ovšem nevzdaly bez boje. Zvlášť mladší chlapec vše nesl špatně. S pláčem a křikem sledoval, jak sestřička mizí chodbou v náručí pediatra. Holčička se na něj přes lékařovo rameno ohlížela a s prázdným výrazem mu má-vala na rozloučenou. Byla to žalostná podívaná. Jakýsi muž v bílém plášti musel chlapečka silou zadržet. Když mu došlo, že dospělého nepřepere, rozpustily se jeho výkřiky ve vzlykotu.

Mladá žena od toho výjevu nedokázala odtrhnout

zrak. Jelikož sama nesla díl odpovědnosti, připadalo jí, že by měla dokázat čelit následkům. Na staršího chlapce byl nepatrně méně trýznivý pohled. Ale i když se nepral ani nebrečel, všechno vyjadřoval děs v jeho očích. Nikdy předtím děti zřejmě nebyly jedno bez druhého.

Mladá žena, aniž by prolila jedinou slzu, sledovala, jak se dvojice chlapců vzdaluje jako předtím jejich sestřička. Když konečně zamířila k východu, nebylo už po dětech na nemocničních chodbách ani vidu. Nebyly ve vstupní hale ani venku na poloprázdném parkovišti.

Nový život je beze stopy pohltit.

2015

1. KAPITOLA • Čtvrtek

Elíse chvíli trvá, než si uvědomí, kde je. Leží na boku, peřinu propletenou mezi nohama, polštář zmuchlaný pod tváří. V pokoji je tma, ale štěrbinou mezi závěsy na ni pomrkává hvězdička. Na opačné straně postele je příkrývka urovnaná a hladká, polštář bez jediného dolíku. I ticho jí připadá nezvyklé; přestože mockrát v minulosti nemohla kvůli otravnému chrápání zabrat, teď jí ten zvuk chybí. A taky postrádá teplo, které sálá z jejího neustále přehřátého manžela a které ji nutí nechávat ve spánku jednu nohu vystrčenou zpod deky.

Ze zvyku teď tuhle polohu zaujala a je jí zima.

Když se znova přikrývá, cítí na nohou husí kůži. Připomene jí to doby, kdy Sigvaldi míval noční, jenže tentokrát nečeká, že přijde ráno domů uzívaný, s vpadlýma očima a prosycený pachem nemocnice. Z konference se vrátí až za týden. Když jí včera na hlavním autobusovém nádraží dával před odjezdem pusu, byl to on, kdo byl z nich dvou netrpělivější a kdo už chtěl mít loučení za sebou. Jak ho zná, vrátí se navoněný novou vodou po holení z duty-free shopu, a ona bude muset spát s nosem schovaným v ohbí lokte, dokud si na tu vůni nezvykne.

I když se jí po něm trochu stýská, mísí se v ní tento pocit s příjemnou představou, že získá pár dní jen sama pro sebe. S pomyšlením, že bude mít po večerech ovladač televize výhradně ve své moci, že nebude muset ustupovat nadřazeným požadavkům na sledování fotbalových zápasů. Že povečeří jen chléb se sýrem a ne-

bude muset po zbytek noci poslouchat, jak mu kručí v břiše.

Jenže týden volna bez manžela má i své nevýhody; sama se bude muset postarat o tři potomky, sama zvládat všechno, co to s sebou nese: budit je, tahat z postele, odvážet a vyzvedávat, pomáhat jim s úkoly, bavit je, sledovat, kolik času tráví u počítače, vyvařovat jim, koupat je, dohlížet, aby si vyčistili zuby, ukládat je na kutě. Dvakrát týdně musí zavézt Margrét na balet a Stefána s Bárdurem na karate a celou hodinu tam čekat. Tuto povinnost považuje za jednu z nejnevďěčnějších, jelikož si musí chtě nechtě přiznat, že tyhle činnosti její ratolesti nebaví ani pro ně nemají nadání, ačkoliv nevyjdou zrovna lacino. Připadá jí, že se tam děti nudí, nedrží s ostatními krok, neustále jsou otočené, kam nemají, a se zrudlými tvářemi zírají užasle na druhé, kteří vždycy dělají všechno správně. Anebo je to možná právě naopak: možná jsou její děti jediné, které to *dělají* správně.

Čeká, až z ní vyprchá mátožnost, a vnímá radioaktivně zelený svit budíku na nočním stolku. Zpravidla začíná den výlevem nenávisti vůči tomuhle přístroji, tentokrát ale nepocítí obvyklou touhu mrstit s ním na druhou stranu pokoje, jelikož jí zářící číslice ukazují, že může ještě několik hodin spát. Její zemdlený mozek odmítá spočítat kolik přesně. Hlavou jí vrtá důležitější otázka: proč se probudila?

Aby ji neoslňovala světélkující záře budíku, otočí se Elísa na druhý bok. A málem zaječí. U postele totiž stojí tmavá postava. Je to však jen Margrét, její prvorozená, která odjakživa tak úplně nezapadá mezi ostatní děti, nikdy nebyla opravdu šťastná. Tohle ji tedy probudilo.

„Margrét, beruško, proč nespinkáš?“ diví se zastřeným hlasem a zkoumavě se dcerce dívá do očí. Ve tmě vypadají černě. Kštice vlnitých vlásků, které lemují sinavou tvář, trčí do všech stran.

Dítě se po hladké peřině sklouzne až k Elíse. Sehne

se a horkým dechem, který lechtá na uchu a matně voní po zubní pastě, pípne: „V domě je nějaký pán.“

Elísa se s rozbušeným srdcem prudce posadí, i když ví, že je všechno v pořádku. „To se ti jenom zdálo, kočičko. Pamatuješ, o čem jsme si povídaly? To, co se ti zdá, není skutečné. Sny a skutečnost jsou dva různé světy.“

Už odmalička Margrét sužují noční můry. Bratři usnou, jakmile jim hlava klesne na polštář, a stejně jako táta zařezávají až do božího rána. Jejich sestřičce ale noc jen zřídkakdy přináší podobný klid a mír. Jen výjimečně Elísu s manželem neprobudí dívčin pronikavý křik. Lékaři jim tvrdili, že z toho vyroste, jenže od té doby už uplynuly dva roky, a známky zlepšení pořád nikde.

Margrétiny rozevláté kadeře poletují sem a tam, jak vrtí hlavou. „Jenže já nespala. Byla jsem vzhůru.“ Stále šeptá a přikládá prst ke rtům na znamení, aby maminka nemluvila moc nahlas. „Šla jsem se vyčurat a uviděla ho. Je v obýváku.“

„Občas se nám to všem poplete. I mně se to –“ V půli věty se Elísa odmlčí. „Pšt...“, zasyčí spíš kvůli sobě. Z chodby se neozývá ani hláska; nejspíš se jí to zdálo. Dveře jsou pootevřené, tak k nim napíná oči, ale kromě tmy nic nevidí. Jak jinak. Kdo by tam taky co dělal? Nemají žádný mimořádný majetek a jejich šeredně natřený dům bude jen sotva lákat zloděje, i když je pravda, že jejich obydlí je v ulici jedno z mála, které nemá všechna okna polepená samolepkami upozorňujícími na zabezpečovací zařízení.

Margrét se znova skloní k máminu uchu: „Nic se mi nepopletlo. V domě je pán. Viděla jsem ho z chodby.“ Dívčin tlumený hlas působí bdělým dojmem, nezaznívá v něm sebemenší náznak rozespalosti ani zmatku.

Elísa rozsvítí lampičku na nočním stolku a šmátrá po mobilu. Že by se budík zastavil? Za poslední roky se mu mockrát dostalo nešetrného zacházení a už by ani nespočítala, kolikrát skončil na podlaze. Znova Margrét

ukládat asi nemá cenu; nejspíš je načase rovnou se pustit do ranních povinností, nalít do tří misek podmáslí, osladit je třtinovým cukrem a doufat, že si stihne spláchnout z vlasů šampon, zatímco budou děti snídat. Jenže telefon neleží ani na nočním stolku, ani na zemi, i když by přísahala, že si ho s sebou večer přinesla, než všude pozhasínala. Chtěla ho mít při ruce, kdyby jí Sigvaldi nad ránem volal, že dojel v pořádku.

„Kolik je hodin, Margrét?“ Dívenka si nikdy nepřála, aby jí říkali podomácku Magga.

„Nevím.“ Margrét vykoukne do ztemnělé chodby. Pak se otočí a utrousí: „Kdo chodí na návštěvu uprostřed noci? To určitě nebude hodný člověk.“

„Ale jdi. Nikdo tady není, a basta.“ Elísa cítí, jak nepřesvědčivě její slova znějí. Co když má ta malá pravdu a někdo skutečně vnikl do domu? Vyleze z postele. Jakmile stoupne na ledovou podlahu, zkroutí se jí prsty. Na sobě má jen Sigvaldiho tričko a na holých nohou jí opět naskočí husí kůže. „Zůstaň tady. Půjdu to zkontrolovat. Až se vrátím, nebudeme se už muset strachovat a budeme moct znova spát. Platí?“

Margrét přikývne. Přitáhne si maminčinu peřinu až k očím. Pak zpod ní zamumlá: „Buď opatrná. Není to hodný člověk.“

Když Elísa vstupuje do chodby, ta slova jí stále znějí v uších. Snaží se působit klidně, jako by si byla jistá, že tam žádný vetřelec není. Margrét jí ovšem zasela do mozku semínko pochybností. Ach jo, proč se tohle nemohlo stát včera, když byl ještě Sigvaldi doma? Vážně by toho chtěla tolik? Elísa se choulí před zimou, ale nepomáhá to. Když rozsvítí, jasem ji až zabolí oči.

S tichým vrznutím pootevře dveře pokoje kluků, aby se přesvědčila, jestli oba klidně spí. Synové leží na palandě, oči zavřené, pusy dokořán. Tiše za sebou zaklapne.

Ani v koupelně nikdo není. V Margrétině pokojíčku jí padne zrak na řádku panenek a medvídků, vyrovnaných

na policiče. Jako by ji sledovali, když chvatně znova zavírá dveře. Napadne ji, jestli příčinou dceřiných zlých snů nejsou právě takto naaranžované hračky. Kdyby se Elísa sama vzbudila uprostřed noci, rozhodně by nechtěla čelit jejich přísným pohledům. Navzdory vnějškové roztočilosti jako by z nich ve tmě vyzařovala jakási zlovolnost. Možná nebude od věci je přemístit a zjistit, jestli se pak třeba nebude Margrét spát lépe. Hned večer po práci to udělá.

Na chodbě ani v pokojích, které ji lemují, nikdo není; po záhadném vetřelci ani vidu. Ale co taky čekala? Stopy? Nedopalek cigarety na podlaze? Rozbitý květináč v koutě? Když se blíží k obýváku a kuchyni, je už daleko klidnější. I díky záři pouličních lamp je přesvědčena, že se Margrét nejspíš opět něco zdálo. Tma dokáže vytočit lidskou představivost na plné obrátky. Teď už vidí, že ani v obýváku nikdo není, jen před televizí leží prázdná mísa od popcornu a kolem konferenčního stolku se povaluje Lego. Všechno je přesně tak, jako když šla spát. Že to ale byla hloupost, nechat se takhle znervóznit.

Úsměv, který jí pohrává na rtech, se ale rázem vytratí. Posuvné dveře oddělující jídelnu od kuchyně jsou zavřené.

Přitom je nikdy nezavírají.

Elísa se k nim po špičkách pomalu, opatrně vydává. Bosá chodidla se jí lepí na studené parkety, s každým krokem v ní sílí strach. Přitiskne na bílé dveře ucho. Zprvu je ticho, vzápětí ale prudce uskočí. V kuchyni kdosi šoupe židlemi.

Co teď? Okamžitě pocítí nutkání utíkat zpátky do postele a schovat si hlavu pod peřinu. Ten, kdo je uvnitř, určitě každou chvíli vyjde. Na majetek Elísa ani trochu nedbá. Ať si zloděj klidně vezme všechno, co chce, hlavně ať už je zase pryč. Jenže co proboha pohledává v kuchyni? Zdá se jí, jako by seděl u stolu, a na okamžik ji napadne, jestli třeba kolem ní nemohla bez povšimnutí

proklouznout Margrét nebo některý z kluků. Ale ne, to je vyloučené.

Ke svému zděšení zaslechne, jak vetřelec vstává. Opět přitiskne ucho ke dveřím. Otevře se šuplík a zase se zavře, pak další a ještě jeden, až nakonec zařinčí příbory. Anebo nože. Nato rozčísne ticho odšoupnutí posuvných dvířek do spíže. Který zloděj by se zajímal o jídlo v konzervách a krabice cereálií? O koště, lopatku na smetí a hadry, o kýbl a vysavač? Tohle tedy Elísu neuklidní. Lidé, kteří se chovají iracionálně, jsou daleko nebezpečnější než ti, co se řídí konvenčními pravidly. Odstupuje ode dveří a nehlučně couvá obývánkem. Její telefon určitě leží na konferenčním stolku. Nebo v koupelně. Pevné linky se vzdali přede dvěma lety a vůbec poprvé ji teď postrádá. Nahlédne do vstupní haly a zvažuje, že vyběhne ven, začne volat o pomoc a bude doufat, že se jí podaří včas zburcovat sousedy. Jenže to by musela nechat děti o samotě. S člověkem, který se možná ozbrojil kuchyňským nožem. Udělá krok k hlavním dveřím a pak se zarazí; nemůže děti opustit. Místo toho se otočí a zamíří do chodby u ložnic. Už tam skoro je, když se otevřou posuvné dveře kuchyně. Okamžitě vběhne do chodby, zavře za sebou a zhasne. Netroufá si zastavit a podívat se, jestli jde muž za ní.

S pocitem, jako by se jí měla rozskočit hlava, Elísa hořečně přemýšlí, co si počít. Jak se odsud dostane? Dveře její ložnice nejdou zamknout; když se sem nastěhovali, většina klíčů chyběla a nikdy jim nepřípadalo nutné obstarat si náhradní. Koupelna se zamknout dá, ale zabarikádovat se tam by bylo stejně špatné jako z domu utéct: děti by zůstaly nechráněné. Tak jako tak do koupelny vpadne a ve snaze najít telefon odhazuje ručníky a rozechvělými prsty vytahuje zásuvky. Je to ovšem marné, ten krám nikde není. Se slzami v očích zírá na ten nepořádek. Kdy tohle všechno uklidí? Jako by už tak neměla dost starostí.

Vrací se do chodby a cítí, že přestává situaci zvládat. Myslí jen na to, kolik času promarnila hledáním telefonu, a přitom se spíš měla snažit dostat děti z domu. Vlastně ale ani neví, jak by to udělala, a beztak už je pozdě. Když spatří, že se dveře na konci chodby začínají otevírat, nedokáže potlačit výkřik. Jenže není ani hlasitý, ani pronikavý, připomíná spíš kníknutí králíka. Nesnese pohled na vetřelce, proto vklouzne do svého pokoje a zabouchne za sebou dveře. Slyší mužovy kroky a pak rachot, jako by za sebou něco táhl. Ale co? Srdce jí tlouče jako splašené.

„Margrét?“

Dcerku není nikde vidět.

„Margrét?“

Zlomí se jí hlas, což jí na kuráži nepřidá. Jednoduše se nedokáže rozhodnout, co hledat dřív, jestli telefon nebo Margrét. Než si to stačí rozmyslet, otevřou se za ní dveře a muž vstoupí. Zastaví se a rachot zesílí, jako by něco přetahoval přes práh. Elísa se nedokáže ohlédnout, je úplně ztuhlá. Cítí naléhavou potřebu zavřít oči. I když je jí ten rachtavý zvuk povědomý, za boha si nemůže vzpomenout odkud. Její mozek spěšně vypíná všechna životně důležitá nervová centra, ta, která teď Elísa potřebuje nejvíc.

Strnulá strachy za sebou zaslechne vyslovit své jméno. Tlumeně, jako by měl muž přes ústa šátek. Nezdá se jí, že by ho po hlase poznávala, jak ale lidé znějí, když šeptají? Úplně jinak než normálně, ne? I Margrét jí zněla jinak, když na ni prve šeptala. Jenže teplý, nasládlý dech, který Elísu před chvílí lechtal na uchu, je na hony vzdálený chraplavému sípotu, jenž ji teď naplňuje nevýslovnou hrůzou.

Kdo to je? Co chce? Určitě ji zná, nebo aspoň její jméno. Že by ho zahlédl v kuchyni? Na obálce nebo na pohledu od kamarádky Gunny na ledničce?

Elísu pod krkem uchopí silná ruka, podle všeho v rukavici, a nato se jí něco ostrého zaryje do zad. Nůž. „Prosím,“ hlesne. Zbytek nechá nevyřčený: prosím, neubližujte mi. Prosím, neznásilňujte mě. Prosím, nezabíjejte mě. Prosím, prosím, prosím, nechte moje děti na pokoji. Hrot nože se stáhne, muž jí uvolní hrdlo, a než se Elísa nadechne, už jí zavazuje oči. Děs v ní ještě zesílí, když jí dojde, že jí hlavu kolem dokola omotává pevnou a tlustou lepicí páskou. Stejně jako předtím v koupelně ji opouští veškerá logika a strach o sebe i o děti na okamžik ustupuje starosti o to, jak se pásky zase zbaví. Lne jí k hlavě tak pevně, že s sebou určitě vezme i obočí a řasy, až se ji bude snažit strhnout. Z koutků jí vyhrknou slzy, a jelikož nemají kam skanout, rozpouštějí lepidlo a to ji pálí v očích.

„Prosím, prosím. Nikomu nic nepovím. Můžete si vzít, co chcete. Cokoliv. Vezměte si všechno.“

„Ne, díky,“ ucedí vetřelec za ní.

Podlomí se jí kolena. „Prosím vás. Vezměte si úplně všechno!“ Páska jí znova obtočí hlavu, a když ji muž odřízne, Elísa sebou trhne. Hrubě jí přejede dlaní po šíji, aby přilepil volný konec. Pak ji otočí a mrští ji na postel. Když si k ní přisedne, matrace se prohne. Začne ji hladit po vlasech, a tak Elísa instinktivně ucukne. Náhle se jeho něžné laskání změní, sevře jí vlasy v pěsti a přitáhne si k sobě její hlavu.

Opět zašeptá, tentokrát o něco hlasitěji. Elísa jeho tlumený hlas nepoznává.

„Něco ti povím. Takový menší příběh. Tragickou historku. Radím ti, abys pozorně poslouchala.“

Elísa přikyvuje. Svírá jí vlasy tak, že to až bolí. Proč jí chce vykládat nějakou historku? Proč se radši nechce dozvědět její PIN nebo zjistit, kde má schované cennosti? Řekla by mu cokoliv. Ať si klidně vezme všechny její karty, ať jí vybílí bankovní konta. Ať si odnese stříbro, které zdělila po prarodičích. I těch pár šperků, co za

život nastrádala. Cokoliv. Jen ať ji i děti ušetří. Na ostatním nesejde.

Skrz vzlyky ze sebe vysouká otázku, jestli neublíží dětem. Jeho odpověď ovšem přeslechne, což její muka ještě zvýší. A pak se muž opět odmlčí. Slíbený příběh nepřichází, jen tam spolu mlčky sedí, Elísa s páskou přes oči a srdcem pádícím o závod. Slyší a cítí, jak se muž zvedá, a na okamžik zadoufá, že se třeba chystá odejít. Neodvažuje se ale touto nadějí kojit. Musí zůstat ve střehu; třeba se ji chystá napadnout zezadu. Opět zaračocení a potom, jako by muž u dveří cosi zapojoval do zásuvky. V duchu si projde seznam všech elektrospotřebičů v domě, které by dokázaly ublížit: vrtačka, kterou dala Sigvaldimu k Vánocům, ruční mixér, křovinořez, její kulma, žehlička, toustovač, konvice. Co by bylo nejhorší? Co by bylo nejméně děsivé? Dýchá tak zrychleně a mělce, až má pocit, že omdlí. A pak jí dojde, že většina těchto příšerných přístrojů má moc krátkou šňůru, než aby dosáhla až k posteli, což ji trochu uklidní. Klid ale nevydrží dlouho.

Když slyší, že se muž opět blíží k lůžku, přestane se ovládat a odhodlá se k poslednímu zoufalému pokusu o útěk, i když ví, že je předem odsouzený k nezdaru. On vidí, ona ne. Je větší a silnější než ona. Přesto se Elísa vrhne na opačný konec postele ve snaze dosáhnout na podlahu na druhé straně. Útočník zlostně zavrčí a celou svou váhou ji zalehne; zůstane pod ním přišpendlená na břiše, zpola na posteli, zpola ve vzduchu. Jednu ruku má zkroucenou pod sebou a druhou, která jí visí dolů, šmátrá pod postelí. Muž ji tvrdě praští do zad. Ta rána jí projede celou páteří a na okamžik vyrazí dech. Obkročmo se na ni posadí, aby se nemohla ani pohnout, a vzápětí začne ze špulky odtrhávat další kus pásky. Elísa se marně na podlaze snaží nahmatat nějakou zbraň. Zničehonic v ní hrkne, neboť narazí na nečekanou, ale známou překážku. Osahává tu teplou, měkkou bytůstku

a najednou jí svitne. Sotva stihne přiložit ukazováček ke rtům a ústy naznačit „Pst“, protože hned vzápětí jí neznámý drsně zkroutí ruce za záda a páskou jí slepí obě zápěstí k sobě.

Nato ji zvedne a třese s ní tak, až jí připadá, že se jí v lebce uvolnil mozek. Všechno je černé a ona má strach, že už není na vině páska; bojí se, že jí oči vypověděly službu a že se jí totéž stane i s ušima. Drobné zvuky, které mužovo násilí doprovázejí, jako by utichaly, ale pak opět zesílí, když si ji přitáhne k sobě a začne jí líčit historku, kterou jí slíbil – nebo kterou jí spíš vyhrožoval.

Když domluví, postaví se, převálí ji na záda a do prsou jí zaryje koleno, aby se znova nepokusila o únik. Pak uchopí cívku s páskou a natěsno ji Elíse omotává kolem uší a nosu. Pořád dokola. Elísa slyší, jak jí hučí v uších, daleko znepokojivější je ovšem chrčení, které jí vychází z nosu. A taky bolestivější. Tlak na prsou mizí. Skrz pásku zaslechne tlumený hluk a konečně jí dojde, co si muž s sebou do ložnice přitáhl. Zrovna z tohohle strach neměla. Když ji znova popadne, uvědomí si, jak bláhový byl její optimismus.

2. KAPITOLA • Pátek

Helgi měl zpoždění. V noci špatně spal, neustále ho rušily podivné zvuky, které ztichly, jakmile se na posteli posadil. A když konečně zabral, připadalo mu, že znova už se nejspíš zpod peřiny nevyhrabe. Čtyřikrát na telefonu stiskl tlačítko opakovaného buzení, ale když ho chtěl zmáčknout popáté, mobil dál vesele vyzváněl.

Měl v práci řídit schůzi; sice v jeho kariéře nepatřila k nejzásadnějším, přesto byla docela důležitá. Pracoval u bezpečnostní firmy. Státní správa přednedávnem vypsalala konkurz na instalaci zabezpečovacího systému ve velkém domově pro seniory a účelem schůzky bylo odsouhlasit před polední uzávěrkou poslední úpravy nabídky. Včera večer si celý text prošel a lejstra, která si teď s sebou nesl, byla pokrytá načmáranými poznámkami.

Když se Helgi otočil ve dveřích, aby se rozloučil s manželkou, zavál dovnitř prudký poryv větru. Védís šla dnes do práce až na desátou; učila dánštinu a škola patrně nepovažovala za rozumné očekávat od šestáků, že budou zápolit s gramatikou hned od pátečního rozbřesku. Dveře se zabouchly, než stačila odpovédět, a Helgi beztak neměl čas čekat, než se žena vykolíbá v papučích ven a dá mu pusku na rozloučenou. Se šťůskem papírů přitisknutým k tělu doběhl k autu a nastoupil do něj. Byl rád, že už sedí uvnitř a že dokumenty na sedadle spolujezdce nedošly úhony. Nebude-li provoz hustší než obvykle, měl by to taktak stihnout.

Když začal motor vlídně příst a kola se roztočila,

ulevilo se mu. Dobře to dopadne. Jakmile ale odbočil z příjezdové cesty, musel dupnout na brzdy. Uprostřed silnice stáli Stefán a Bárður, kluci odvedle. Helgi se předklonil a všiml si, že jsou bosí a na sobě mají jen pyžamo. Venku mrzlo a k tomu foukal lezavý vítr. Co to jejich rodiče napadlo? Kloučci očividně nevěděli, co si počít, choulili se k sobě a bezmocně na něj civěli. To je asi nějaký špatný vtip. Takovouhle smůlu snad mít nemůže. Aspoň ne dneska. Zadíval se na sousední dům v chabé naději, že z něj třeba vyběhne Sigvaldi nebo Elísa, jenže vstupní dveře byly zavřené a nikde ani známka života. Na cestičce parkovala jejich auta, takže doma budou. Třeba i oni za sebou měli špatnou noc a zaspali.

Helgi zvažoval, že by děti opatrně objel a pokračoval v jízdě. Mohl by pak zavolat Védís a poprosit ji, ať zjistí, co se děje; vymluvit se třeba na to, že hochy zahlédl ve zpětném zrcátku, ale nebyl si jistý, jestli jsou to oni. Mladší chlapeček zničehonic začal naříkat. Ksaku. Nemohl jen tak odjet od plačícího dítěte. Nebo ano? Porada byla důležitější, než si byl ochotný přiznat. Obchody se poslední dobou zrovna moc nehýbaly a bylo jasné, že pokud se jim nepodaří přilákat nové, slibnější klienty, budou muset propouštět. Jestli Helgi tuhle zakázku pokazí, je jasné, kdo jako první dostane padáka.

Stočil volant doprava a co nejpomaleji se rozjel. Když bratry mýjel, oba jen stáli a zírali. Mladší byl z toho tak zaražený, že na chvíli přestal plakat. Byli ještě hodně malí, proto stále žili v domněnách, že jsou všichni dospěláci dobří. Tedy samozřejmě kromě padouchů, jenže ti přece nevypadají normálně jako jejich sused. Měli se ještě hodně co učit.

Jakmile je Helgi bezpečně objel, šlápl na plyn a současně zatelefonoval manželce.

Policista podle všeho neměl svůj den. V jednom kuse ztěžka vzdychal, i když už nebyl nejmladší a bezpochyby

se mu za roky služby naskytl nejeden podobně chmurňý pohled. Kvůli popraskaným žilkám, které se mu v širokém pásu rozlézaly od nosu po tvářích, to vypadalo, jako by se rděl. Se svým partákem dorazil jako první, neboť dostali hlášení, že má u sebe jakási žena děti sousedů a potřebuje je pomoci vrátit rodičům. Zdálo se, že dva policisté budou na takový úkol bohatě stačit. Situace se zdála celkem jasná: rodiče zřejmě zaspali a ta malá nebožátka si zabouchla vchodové dveře. Nakonec se ale ukázalo, že pravda je úplně jinde, jak se strážník snažil vysvětlit detektivům. Jeho partáka, nováčka, který u policie pracoval první měsíc, poslali zpátky na stanici. Zahradní pěšina dosud páchla jeho zvratky.

„Sousedka kluky doprovodila k jejich domu a pak několikrát zazvonila a zabouchala na dveře. Prý slyšela, jak uvnitř zvonek drnčí, usoudila ale, že jeho zvuk není dost silný, aby rodiče dětí probudil. Předpokládala, že doma spí, protože mají venku zaparkovaná auta.“ Policista si položil dlaně na kypré boky a zakroutil hlavou: „Bohužel tomu tak nebylo. Ti kluci nic netušili; když se prý probudili, byli ve svém pokoji zamčení. Jakmile jim došlo, že dveře nikdo neotevře, vylezli ven oknem.“

„Pokračujte.“ Detektiv Huldar stál v úzké chodbě od staršího policisty co možná nejdál, aniž by to působilo příliš okatě. Závany teplého vzduchu způsobené tím, jak strážník neustále vzdychal a funěl, vyvolávaly dojem, že snad posnídal výhradně česnek. Kdyby nebylo nutné místo činu neprodyšně uzavřít, otevřel by Huldar okno. Tím by si ovšem moc nepomohl: mladší strážník se vyzvracel přímo u domu.

Přes sklo Huldar sledoval, jak jeho parták a nejbližší kolega Ríkhardur opakovaně zvedá ruku k nosu, jako by si ho chtěl zacpat, ale přitom si uvědomoval, že je to proti nepsaným předpisům. Moudře tomuto nutkání odolal; neměl zapotřebí dodávat svým kritikům u policie další munici. Huldar se díval, jak opatrně obchází seschlý keř

a píchá do něj tyčí, jestli neskrývá nějaké důkazy, a znova v duchu přemítal, proč se tenhle člověk vůbec dával k policii.

Ríkhardur patřil spíš někam na ministerstvo, štárat se shrbený v roští na místě činu nebylo nic pro něj. Svým elegantním oblekem a dlouhým pláštěm sem vůbec nezapadal. Na stanici mu tento styl odívání jakžtakž procházel, ale opravdu jen taktak. Totéž platilo také pro načesané vlasy, které si nikdy nenechal přerůst, i pro dokonalou manikúru. Jistá míra upravenosti byla samozřejmě žádoucí – například si nikdo nesměl barvit vlasy nebo vousy na oranžovo –, ale Ríkhardur zacházel ještě o krok dál, než bylo nutné. Na vině byla bezpochyby výchova. Oba jeho rodiče byli soudci a i jemu už svého času zbývalo dokončit poslední ročník práv, jenže pak si to zničehonic rozmyslel a přihlásil se na policejní akademii. Vysvětloval to tím, že potřeboval změnu, ale ta práva si prý jednou určitě dodělá. Nezdálo se ovšem, že by se tak mělo stát v nejbližší době. Ríkhardur se zatím k odchodu očividně nechystal, přestože musel neustále snášet nelibé pohledy druhých a přestože pro něj bylo těžké čelit veškerému hnusu, který tato práce obnášela.

V případech, jako byl ten současný, si bez výjimky vybíral úkoly, které se měly plnit co nejdál od všech děsivých výjevů, proto v danou chvíli usilovně pročešával zahradu, ačkoliv nebyl do zimy vhodně oblečený. Huldara by ani v nejmenším nepřekvapilo, kdyby kolega každým okamžikem vytáhl vlhčený ubrousek a otřel si jím nějakou špínu.

Poslední dobou to ale šlo s Ríkhardurovou vytríbeností maličko z kopce. Například dnes ráno přišel do práce s kouskem toaletního papíru na krku. Huldar nad tím chtěl nechtěl povytáhl obočí, přestože by ani nehnul brvou, pokud by se při holení pořezal kdokoliv jiný.

Problémy v Ríkhardurově osobním životě si očividně vybíraly svou daň. Krátce po třetím potratu ho opustila žena, jejich dokonalé manželství se ocitlo v troskách.

Taková rána by samozřejmě dolehla na každého. Možná už byl Ríkhardur u konce sil a v jeho bezchybné fasádě se začnou objevovat trhliny. To ale bylo málo pravděpodobné. Už totiž přestál nejednu bouři, aniž by se zhroutil, a ani tentokrát to nejspíš nebude jiné. Už třikrát kolegům pyšně oznamoval, že bude otcem, a třikrát pak Huldarovi šeptal, že manželka o dítě přišla. V prvních dvou případech ho Huldarovi bylo líto. Potřetí se mu jednoznačně ulevilo.

Huldar sledoval, jak Ríkhardur ustal v práci a začal si tyčkou oškrabávat z bot listí. Bezděky mu vytanul na myslí obraz kolegovy stejně dokonalé bývalé ženy a mírně se přitom začervenál. Pak se znova obrátil k uniformovanému strážníkovi, kterému táhlo z úst.

„Když jsme si promluvili se sousedkou, vydali jsme se k domu a pokoušeli se majitele vzbudit. Na zvonění nikdo neotevíral ani jsme zevnitř neslyšeli žádné zvuky. Zatímco Dóri čekal u dveří, já dům obešel a nakukoval do oken, kde byly roztažené závěsy. Neviděl jsem nic nepatřičného – ani žádné lidi. V ložnici manželů byly závěsy zatažené, proto se nedalo vyloučit, že uvnitř tvrdě spí. Když ale ani bouchání na sklo nemělo žádný účinek, začal jsem mít pochybnosti. Zahlédl jsem místo, kudy ze svého pokoje vylezli ti kluci. Okno zůstalo otevřené, ani Dóri, ani já bychom jím ale neprolezli.“

„Chápu.“ Huldar nezvedl oči od zápisníku. „A dál?“

Starší muž se zamračil, snažil se sled událostí vylíčit co nejpřesněji. „Zavolali jsme na dva mobilní telefony registrované na této adrese, protože pevnou linku tady zřejmě nemají. Jeden patří Elíse Bjarnadóttirové a druhý jejímu manželovi Sigvaldimu Frey Steinssonovi. Nikdo z nich to nebral. Sigvaldiho mobil se hned přepnul na hlasovou schránku, ale Elísín neustále zvonil. Zkusil jsem zavolat ještě jednou, přes zeď ložnice jsem ovšem žádný vyzváněcí tón nezaslechl. To už jsem si začal dělat starosti, protože tak nějak předpokládáte, že se lidi obvykle nacházejí

na stejném místě jako jejich telefon, nemám pravdu?“ Huldar se nenamáhal odpovědět, a tak muž pokračoval: „Jako první mě napadlo, že se jim asi porouchalo některé z aut a že jeden z manželů odjel do práce taxíkem a ten druhý zůstal doma a zaspal. Říkal jsem si, že se tomu, co zůstal v domě, zřejmě vybila baterie mobilu, proto se nespustil budík. Buď to, anebo se dotyčnému něco stalo a tomu telefonu možná taky. Třeba uklouzl ve sprše s mobilem v ruce nebo tak něco.“

„Chápu.“ Huldar lhal: kdo by si bral telefon do sprchy? A jak to, že se v ženině případě nezapnula hlasová schránka, pokud se jí vybil nebo rozbil telefon?

„Sousedka se zmínila o dcerce, která by v domě taky měla být, a tak mě napadlo, že možná i ona odjela v taxíku – do školy.“ Dívka v domě nebyla; její postel byla prázdná, a přestože na ni opakovaně volali jménem, nedostalo se jim odpovědi. Když si telefonátem do školy ověřili, že tam ráno nepřišla, zahájili pátrání. Část policistů povolána na místo teď pročesávala okolí pro případ, že se jako její bratři zatoulala. Mohli jen doufat, že právě tahle varianta bude nakonec správná. Na jiné možnosti se Huldarovi nechtělo ani myslet.

Strážník hovořil dál: „Čím víc jsme bouchali na dveře a okna, tím mi připadalo pravděpodobnější, že pokud je někdo uvnitř, zřejmě není při smyslech. Stále ve mně sílilo přesvědčení, že dívka s jedním z rodičů někam odjela a rodičovi, který zůstal doma, se něco přihodilo. Nechtělo se mi věřit, že by někdo mohl v hluku, jaký jsme dělali, dál spát. To se mi prostě nezdálo.“

„A tehdy jste se rozhodl vstoupit dovnitř s použitím síly?“

„Ano. Chtěl jsem už nějak jednat. Obával jsem se totiž, že jeden z rodičů uvnitř leží v bezvědomí, případně ještě něco horšího. Dokonce jsem pojal podezření na sebevraždu. Ale tohle by mě nenapadlo.“

Muž si znova povzdechl, načež z něj vyšel takový závan česneku, až se Huldar mírně odtáhl. Byl v pokušení

strážníkovi nabídnout nikotinovou žvýkačku, kterou poslední dobou nosil stále při sobě, jelikož se snažil přestat kouřit. „Ne. Tohle nemohl nikdo čekat.“ Nechtělo se mu strážníkovi vyčítat, že nebylo namístě dělat ukvapené závěry a že měl nejdřív zavolat do práce obou manželů. Jediným telefonátem do Národní nemocnice by se zjistilo, že manžel odjel na konferenci do ciziny. Pátrání po dívence se tak mohlo rozjet o něco dřív.

„Vrátil jsem se k sousedům a Dóri zatím čekal na zámečníka. Ta ženská odvedle mi připadala spíš zvědavá než ustaraná – neustále se mě na něco vyptávala. Počalo se mi ji odbýt, aniž bych se zmínil, čeho se bojím, protože vedle v kuchyni zrovna snídali ti dva kluci.“ Vyprávěl, jak na něj hoši nad miskami cereálií upírali vykulené oči a jak zaraženě se tvářili, když je následně odváželo policejní auto. Prý by té ženské nejradši jednu vlepil za to, jak v těch chlapečích ještě umocnila strach, když je k vozu vyprovázela a vyptávala se, co se děje. Nakonec se jim povedlo zahnat ji zpátky do domu. Teď se ani na chvíli neodlepila od okna v obýváku. A z pohledu na Ríkhardura byla nejspíš řádně zmatená, toho by totiž za policistu nikdo nepovažoval.

„Když zámečník skončil, znova jsem před vstupem do domu zkoušel volat, ale nikdo neodpovídal. Zaklepal jsem na dveře do chodby, jelikož byly zavřené, stejně jako dveře manželské ložnice.“

„Měl jste rukavice?“

Mužovi zrudly tváře. „Ne.“ Aspoň se nesnažil vymlouvat.

„Předpokládám, že otisky vašich prstů máme v databázi, je to tak? A stejně tak i otisky vašeho partáka Dóriho.“

„Ano. Tedy moje určitě. Za Dóriho mluvit nemůžu. Snad mu je vzali, když nastupoval k policii.“

„Snad.“ Huldar zvedl oči od notýsku. „A co jste udělali, když jste dveře otevřeli a uviděli, co je uvnitř? Nesašli jste na nic?“

Muž zavrtěl hlavou. „Ne. Dóri si zakryl dlaní pusou

a vyběhl ven. Já šel k té ženě, abych zkontroloval, jestli žije, i když jsem tušil, že už asi ne. Přitom jsem zavolal na stanici a podal hlášení.“

„Zkontroloval jste jí tep?“

„Ano.“

„Kde?“

„Na krku. Žádný jsem nenahmatal. I na dotek byla studená, tak jsem usoudil, že je mrtvá. K jinému závěru se ani dojít nedalo. Kontrolovat jí tep ani nebylo třeba, ale ze zvyku jsem to udělal. Pro všechny případy.“

„Sahal jste na ni ještě někde jinde?“

Muž opět zčervenál a ruměnec se mu rozlil až k límci. „Ano.“

„Tak běžte dovnitř a ukažte patologovi kde přesně. Bude na těle hledat otisky prstů.“ Huldar sklapl zápisník. „Pojďte se mnou.“

Společně vstoupili do hlavní ložnice. Puch, který je udeřil do nosu už ve dveřích, byl tak odporný, že se Huldarovi skoro zastesklo po česneku.

Na manželské posteli ležela Elísa. Hlavu měla jak mumie omotanou lepicí páskou, která jí zakrývala oči, nos i pus. Odhalené zůstalo jen temeno a vlasy divoce trčící vzhůru. Nejznepokojivější ale bylo to, co se jí stalo s ústy. Do krku měla nacpanou kovovou trubku vysavače, připevněnou dalším kusem pásky. Hadice se vinula až k samotnému tělu luxu na podlaze vedle postele. Nebylo divu, že se začínajícímu policistovi zvedl žaludek a že utekl.

Bylo naprosto zřejmé, že žena rozhodně neměla pokojný konec. Za daných okolností bylo vlastně dobře, že jí z obličeje bylo vidět tak málo. Škleb předsmrtných muk skrytý za širokými pruhy zářivě stříbřité pásky musel být opravdu děsivý.

Nad mrtvou se skláněl patolog. Právě dorazil a ještě si ani nestihl obléct mundúr, který při podobných příležitostech nosíval. V koutě stál jeho asistent a nasazoval objektiv na fotoaparát.

Patolog kroutil hlavou. „Tohle nevypadá pěkně.“

„To ne.“ Huldar neměl, co by víc dodal. Popošel do místnosti a ukázal na policistu, který stál ve dveřích za ním. „Tady strážník byl na místě jako první. Oběť bude mít po celém krku jeho otisky. Má vám ukázat, kde všude na ni sahal?“

„Ne. Zatím ne. Nechci, aby se tu během předběžného ohledání motal kdokoliv další. Bude to muset počkat. I vy se prosím vraťte na chodbu.“

Huldar ho ochotně poslechl a v duchu si vyčítal, jak neuváženě jednal. Nezachoval se o nic líp než starý pochůzkář, aspoň mu ale tolik netáhlo z pusy. Zatímco si patolog navlékal ochranný oblek, jeho asistent začal Elísu ze všech úhlů fotit. Všechny je oslňoval blesk, postupem času si na něj ale jejich oči zvykly. Jakmile fotograf s obětí skončil, napřel pozornost ke zbytku místnosti, nevyjímaje zdi a podlahu. Když se sklonil k zemi, aby pořídil snímky i pod postelí, na chvíli se jim ztratil z dohledu, ale vzápětí opět vyskočil, bílý jako křída. „No do prdele!“ ukazoval dolů. „Je tam nějaké dítě.“

Huldar hodil za hlavu patologovy pokyny a vpadl do místnosti. Odhrnul bílý přehoz a podíval se pod postel. Schoulená do klubíčka tam jen v noční košili ležela holčička se zavřenýma očima, bradou zarytou do hrudníku a dlaněmi na uších. K Huldarově obrovské úlevě se hubené tělíčko pohnulo. Nejspíš šlo o Elísinu a Sigvaldiho dceru, kvůli níž se právě pročesávalo celé okolí. Pokoj dosud nepropátrali z obavy, aby nenarušili ohledání místa činu. Zkrátka nikoho nenapadlo, že děvče nemusí vylézt z úkrytu, ani když na ně budou volat jménem a je zcela zřejmé, že je tu policie.

Než stačil Huldar otevřít ústa, houkl z chodby jiný kolega: „V kuchyni jsme našli něco, co byste měl vidět.“

Neuměl si představit, že by něco mohlo být důležitější než dítě pod postelí. Kuchyně bude muset počkat.

3. KAPITOLA •

Do okénka vysoko u stropu sklepa narážela moucha. Pomalu ji opouštěly síly, bzukot i tukání do skla byly čím dál zřídkaější, její boj se chýlil ke konci. Bůhví, co za oknem mouchu tak nesmírně lákalo, že jí stálo za to obětovat kvůli tomu život. Zahrada ležela pod sněhovou pokrývkou, kterou vroubily holé keře. Venku by moucha neměla nejmenší šanci. Tady ve sklepě bylo aspoň teplo. Přesto si nedala pokoj a pranic nedbala na mrtvolky jiných much, které po nezdařených pokusech o únik stejnou cestou obsypaly zaprášenou okenní římsu. Možná už bylo načase parapet omést. Karl se rozhodl počkat, až tato moucha rozšíří řady padlých kolegů, jinak by musel úklid opakovat, a práce s prachovkou nepatřila mezi jeho oblíbené kratochvíle.

Zjišťoval, že si jen těžko zvyká na ticho. Dřív by ten bzukot ani nepostřehl. Zvedl oči a zadíval se na žlutnoucí stropní desky. Z hořejšího podlaží přes ně nepronikla ani hláška. Jak často po tomhle touživil? Hovět si v naprostém tichu a soustředěně naslouchat, aniž by ho shora neustále něco rušilo. Aniž by si musel nasazovat otlučená sluchátka, ze kterých ho pokaždé bolely uši. Teď už ho kromě mouchy nic neotravovalo; splnilo se mu přání. Kupodivu mu to ale nepřinášelo očekávanou radost. V hlavě mu nevybuchovaly oslavné ohňostroje, na rtech mu nepohrával spokojený úsměv. Vlastně ho to ani nemělo překvapovat, jelikož jeho sny zpravidla vyznívaly naprázdno, pokud už se naplnily, což se stá-

valo zřídka kdy. Tentokrát ale bylo rozčarování nebývale silné, neboť po tichu toužil opravdu dlouho.

Už od puberty, kdy se nadchl pro radioamatérství, ho štválo neustálé drobné vyrušování. Do začátků si obstaral prostou občanskou radiostanici, určenou pro komunikaci běžných uživatelů v pásmu 27 megahertzů, jenže slaboučké dveře pokojíku ho ani v nejmenším nedokázaly izolovat od každodenních ruchů zvenčí. Měly asi tak stejnou účinnost jako prostěradlo zavěšené nad futry. Matka mu nedovolila používat sluchátka s potlačením okolního hluku, proto ani neměl na vybranou, jestli snášet vyrušování anebo si za cenu bolavých uší užívat klidu a ticha. Vzala si totiž do hlavy, že je pro něj nebezpečné nevnímat zvuky v pozadí. Poučovala ho o nebezpečí domovních požárů a řadě dalších potenciálních rizik, o nichž by vůbec nevěděl, pokud by neslyšel, co se doma děje. Obzvlášť výmluvně mu líčila možnost, že by ji nějaký zloděj chladnokrevně zavraždil a Karl by její křik ani nezaznamenal. Žádná z těchto zlovestných předpovědí se pochopitelně nenaplnila, až na jedno vloupání v půlce listopadu. Za svou námahu si lupič odnesl jen půl láhve brandy a pár drobných z misky na komodě v předsíni. A jelikož tou dobou nebyl Karl ani matka doma, nedalo se ověřit, zda by zloděje během vloupání skutečně zachvátilo vražedné šílenství.

Když se odstěhoval starší bratr, zabral si Karl sklep pro sebe. To už se jeho prvotní zájem o občanské vysílačky vyvinul ve vážnou zálibu v radioamatérství, což mělo za následek výrazné rozšíření jeho vybavy, jež tak zabírala daleko víc místa než původní malá stanice, kterou si koupil v pubertě. Naučil se morseovku a složil zkoušky na licenci nejnižší úrovně, díky níž mohl v morseovce vysílat v omezeném kmitočtovém pásmu na nízký výkon. Po čase absolvoval testy i na vytouženou plnohodnotnou licenci, což mu umožnilo přejít k hlasovému spojení a vysílat na vyšší výkon. Jeho pokoj byl přístroji, kniha-

mi i materiály souvisejícími s jeho koníčkem přeplněný k prasknutí, proto byl Arnarův odchod příležitostí, kterou mu seslalo snad samo nebe: díky němu si mohl veškeré nádobíčko přemístit do sklepa. Než se Arnar odstěhoval z domova, měl suterén pro sebe, aby se tam mohl v klidu učit. Přesun na nové místo představoval znatelné zlepšení, Karla však pořád přiváděl k nepříčetnosti hluk z přízemí. Nestačil se divit, kolik rámusu dokáže nadělat jediný člověk. Málomluvný mrzout Arnar byl neustále pohroužený do učebnic, tudíž nikoho neobtěžoval, ale matka, to bylo něco docela jiného. Ta jednoduše ani na okamžik neposeděla a neustále pobíhala z pokoje do pokoje, něco přenášela nebo uklízela. Pokud už zůstala chvíli v klidu, pak jen když telefonovala, a v takovém případě hladina hluku zrovna neklesala.

Zvuky, které její přítomnost provázely, byly stejně všední jako zbytek její existence: vrzání prken podlahy, řinkot nádobí v kuchyňském dřezu, které umývala ručně, jelikož trvala na tom, že si myčku bude šetřit jen pro zvláštní příležitosti. Úryvky starých tuctových islandských popových šlágrů. Kovové cvakání jehlic, když pletla oděvy, o které nikdo nestál. Neustálé dotazy od schodů, jestli by si nedal něco k jídlu nebo pití. Ty byly obzvlášť otravné, jelikož už byl krucinál dávno dospělý a jen těžko by asi strádal hladu nebo umíral žízní. I když byla pravda, že za víc než tři měsíce od chvíle, kdy dorazil zbytky z pohřební hostiny, neměl jediné pořádné jídlo. Pokud to s ním takhle půjde dál, bude si muset pořídit menší opasek. Před časem si ho začal zapínat až na poslední díрку, přesto už mu kalhoty opět v pase plandaly a všiml si, že je tahá po zemi jako pubertáci, co se po večerech ometají kolem místního shluku obchůdků. Vůbec poprvé v životě šel bezděky s módou.

Bzukot ustal, slyšel už jen vlastní dech. Kdyby se opravdu soustředil, zaslechl by i tlukot svého srdce. Znova ho překvapilo, jak málo radosti mu přináší ticho, po němž

tak dlouho toužil. Hluk způsobovaný matkou mu svým způsobem chyběl. Možná ho hryzalo svědomí, protože její smrt přišla dost nenadále. Už jí zbývaly jen tři měsíce do sedmdesátých narozenin a chtěla je oslavit kávovým dýchánkem, který už velmi dlouho plánovala a z nějž nebyl Karl zrovna dvakrát nadšený. Kdyby tušil, k čemu dojde, mohl aspoň předstírat zájem o recepty na koláče, které si neustále vystřihovala z novin a na něž chtěla znát jeho názor. Nejspíš mu tehdy mělo dojít, že něco není v pořádku. Už delší dobu nebyla ve své kůži, i když ne natolik, aby je to znepokojilo. Najednou se ovšem skoro nedokázala udržet na nohou, a teprve pak se vydala k doktorovi. Ten ji poslal na testy a domů se vrátila s informací, že se jí v těle usídlil zhoubný nádor. Snažila se nedávat na sobě nic znát, nakonec ji ale museli hospitalizovat.

Karl si teprve začínal uvědomovat vážnost situace, když máti o jedné adventní noci zemřela v osamění na bezútešném nemocničním pokoji. Kdyby rakovina nepostupovala tak rychle, došlo by Karlovi, která bije, a choval by se k matce lépe. Víc by ji navštěvoval a častěji by jí nosil bonboniéry a květiny. S odstupem času už věděl, že ubohý pugét, který jí při jedné z posledních návštěv koupil v místní samoobsluze, byl hotová ostuda. Takový by při umírání nechtěl mít před očima ani on.

Na druhou stranu se Karl nechoval o nic hůř než Arnar, který se ani nenamáhal přijet na Island, aby mohl být u matčina smrtelného lože. Všechno zůstalo na Karlovi: musel obstarat záležitosti, na jejichž vyřízení jí nesmírně záleželo, vrátit všemožné krámy, které si napůjčovala, poslat místo ní dopisy na rozloučenou a nechat pořídit přehled jejích financí, aby mohla rozpracovat detaily závěti. Všechno to prováděl se značnou nevolí. Trmácel se na poštu s jedním dopisem za druhým, klepal na bezpočet dveří a předával původním majitelům nejrůznější plastové dózičky, knihy a DVD. Z udivených pohledů, jichž se

Karlovi dostávalo, pojal podezření, že matka takto přátelům a příbuzným oznamuje, že má smrt na jazyku. Díky tomu to nemusela udělat osobně. Kdepak, to byla Karlova práce. A samozřejmě se tím i značně zvyšovalo riziko návštěv na oplátku, nebo si to aspoň v danou chvíli myslél, tudíž ho o to víc dopalovalo, že mu tuhle povinnost hodila na krk. Teď ale litoval, že se nechoval velkoryseji, když matce plnil poslední přání.

Bezpochyby by mu teď bylo líp, kdyby v těch několika týdnech odsunul vlastní touhy do pozadí; kdyby býval zařídil všechno, co chtěla, a po zbytek času seděl u její postele. Přese všechny její vzkazy za ní totiž moc návštěv nepřišlo.

Popravdě řečeno ale pochyboval, že by se i v případě výraznějšího varování choval nějak zvlášť lépe. Co mohl říct? Jakými slovy druhému naznačit, že ho máte opravdu rádi, ačkoliv vaše jednání dávalo po léta tušit pravý opak? Nevrhla by na něj ze smrtelné postele při vzpomínce na všechny chvíle, kdy se za ni styděl a nechtěl s ní nikam chodit, nedůvěřivý pohled?

Až do šesti let ho nikdy nenapadlo, že jsou jejich rodinné poměry jiné než u ostatních lidí; nedocházelo mu, že je matka neobvykle stará ani že s nimi nežije táta. Když si to uvědomil, jako by zažil ledovou sprchu. Všechno začalo nevinnou otázkou – To je tvoje babička? –, načež následoval rozpačitý chichot, když odvětil, že je to máma. Okamžitě se mu začali posmívat; nekončné variace na téma, že jeho máma vypadá jak jeho babička a že nemá tátu. Dětské pošklebky mu způsobily hlubokou ránu, která se stále jitřila a nikdy se úplně nezacelila. Zvláštní bylo, že si ostatní děti neuvědomovaly, jak nesmírně mu tím ubližují. Vůbec nepochopily, že mu to nepřipadá tak legrační jako jim, aspoň měl Karl takový pocit.

Je pozoruhodné, jak dokáže jediná událost člověku zničit život, odklonit ho směrem, z něž se už nikdy ne-

vychýlí. Posměšky ostatních dětí v první den školy udaly ráz jejich budoucím vztahům. Nikdy se netěšil oblíbě. Spolužáci se k němu chovali přezíravě. Nikdy ho ale nešikanovali, po celou dobu školní docházky o něj malí darebáci nejevili zájem, za což byl vděčný. Arnar, který o osm let dřív zažíval něco podobného, neměl pro mladšího brášku žádnou radu. Nebo se o ni aspoň s Karlem nehodlal podělit. Kromě toho byl každý úplně jiný: Arnar se nikdy ustrašeně nekrčil, naopak vždy chodil se vztyčenou hlavou, jako by sám jednal z pozice síly, přestože šlo o planou iluzi. Svým chováním bezpochyby provokoval, ostatní děti ho ale nechávaly na pokoji, byť jen málokdo se s ním chtěl kamarádit. Karl pojal podezření, že nejspíš záhy vytušily, co on odhalil až po mnoha letech – že Arnar není jako ostatní lidé, a že bude tudíž nejlepší nechat ho být. Takový stav oběma bratrům vyhovoval: Arnar měl jen velmi omezenou potřebu stýkat se s lidmi a Karl ho považoval za nudného společníka.

Ani přechod na gymnázium a nové prostředí Karlovu situaci příliš nezměnily; dál si osaměle hrál na vlastním písčku. Znamých měl minimum a společenských akcí se účastnil zřídkakdy. Kvůli obavám, že bude jako páté kolo u vozu, obvykle raději zůstával doma. Bohužel ale volný čas, který tak získal, nevyužil, jak měl. Odmaturoval sice se slušným prospěchem, přesto se jeho průměr ani neblížil výborným výsledkům, jakých dosáhl Arnar. Následně promrhal celý rok; místo zájezdu se spolužáky do Asie zůstal sedět doma a předstíral, že ho plně vytěžuje přemítání o budoucnosti. Když už nakonec nedokázal před matkou dál omlouvat svou nečinnost, přihlásil se na univerzitu ke studiu chemie a stále v roli třídního outsidera začal usilovat o vysokoškolské vzdělání. Nikdy neodešel z domova, nikdy si nenašel holku a pořád měl velice málo kamarádů. Většina lidí, s nimiž se stýkal, spadala kamsi do kategorie mezi známými a naprosto cizími lidmi. Přesto se našly dvě výjimky: Hal-

li a Börkur. V ideálním světě by je sice za přátele nechtěl, ve své situaci si ovšem nemohl vybírat.

Potřebu lidského kontaktu si uspokojoval převážně vysílačkou. Tento druh interakce mu vyhovoval, i když nezasvěcení by jej nejspíš považovali za odtažitý a neosobní. Člověk něco řekl a dostal odpověď. A když Karl neměl chuť si povídat, mohl jen poslouchat nebo vysílat morseovkou.

Vtom ho upoutalo vítané zachrčení v přijímači. Nasačil si sluchátka a prsty zlehka položil na knoflík ladění. Přitom si prohlížel zeď nad svým stolem. Byla doslova vytapetovaná zarámovanými QSL lístky, které v průběhu let nasbíral. Šlo o potvrzení kontaktu s dalšími radioamatéry ze vzdálených koutů světa, které osobně nikdy nenavštíví. Na toto čestné místo se dostaly pouze lístky, na které byl nejvíc pyšný; zbytek přechovával v šuplíku. Potvrzení QSL lístkem si hodně dlouho nevyžádal, jelikož už navázal spojení s radisty z většiny zemí a jen málokdy narazil na vysílání z nového regionu. Naposledy lístky aktivně shromažďoval v rámci soutěže, jejímž cílem bylo navázat co nejvíc spojení v určitém časovém limitu. Ta proběhla před rokem a půl. Přestože se tyto soutěže konaly dál, neměl už zájem se jich účastnit.

Důvodem bylo, že nikdy nevyhrál, což si jen nerad přiznával. Ani se vítězství nepřiblížil. I pokud se účastnil týmových klání, nosil ostatním spíš smůlu – smůlu, jíž si ostatní radioamatéři nemohli nevšimnout. Podobně jako při vybíjení ve škole si jej zanedlouho všichni vybírali do družstva jako posledního. Takové odmítání stejně jako tehdy ve škole bolelo, nedával to ale na sobě znát. Vlastně ani nevěděl proč, neboť svou hrdostí dosáhl jen toho, že si ostatní připadali méně provinile, když ho zavrhli. Uraženě odejít by možná byla lepší taktika, jenže teď už bylo pozdě honit bycha.

Karl se naklonil k mikrofonu. „CQDX, this is Tango Foxtrot Three Kilo Papa standing by,“ ohlásil se anglicky.

Kód CQDX značil, že chce navázat spojení s radioamatéry v zahraničí a TF3KP byl jeho volací znak: TF jako Island, trojka označovala oblast Reykjavíku a KP znamenalo Karl Pétursson. Ne že by měl na toto patronymikum oprávněný nárok: Pétur se jmenoval jeho dědeček z matčiny strany. Sám byl adoptovaný a jména skutečných rodičů se nikdy nedozvěděl. Podle všeho neprožili nejšťastnější život a máti zastávala názor, že šťárat v minulosti není vhodné. Pokud se jí dalo věřit, oba už byli po smrti, proto nemělo význam po nich pátrat. Už jako dítě velmi rychle postřehl, že otázky na jeho biologické rodiče nejsou vítány a ničeho jimi nedosáhne. A tak už se Karl dál nevyptával, přestal na ně myslet. V Arnarově případě to ale bylo jiné, ten kladl otázky dál. I on byl adoptovaný, a přestože bratři sdíleli stejné příjmení, nebyli o nic spřízněnější než dva cizí lidé, kteří vedle sebe náhodou sedí v autobuse. Lišili se zevnějškem i zvyklostmi. „Tango Foxtrot Three Kilo Papa. Standing by.“

Poslouchal, ale odezvy se nedočkal. Možná zachytil jen úplný závěr vysílání. Stejně to ale zkusil ještě jednou. „Tango Foxtrot Three Kilo Papa. Standing by.“ Nic.

Vzpomněl si na svou dávnou touhu nasbírat po lístku z každého státu USA. Neměl by ten nápad oživit? Až tak dlouho by mu to netrvalo, nashromáždil jich už poměrně dost. Když teď zůstal sám, neměl kromě školních povinností nic jiného na práci než svého koníčka. Nemohl se ale rozhodnout, jestli mu to za tu námahu stojí. Stejně tak se nemohl rozhodnout, jestli jít na schůzku klubu radioamatérů, která měla začít za čtyřicet minut. Co nevidět to bude muset rozlousknout. Nejlepší asi bude se na ni vykašlat a radši se zas chvíli věnovat učení. Začínal zaostávat; matný zájem o chemii, který projevoval v počátcích studia, z něj rychle vyprchával. Jeho stůl na druhé straně sklepa zvolna zapadával prachem a plakát periodické soustavy prvků na stěně nad ním se v jednom rohu odlupoval.

Snad se v něm zájem zase obnoví, pokud pořádně mákne. Klubová schůzka nebyla až tak podstatná. Neměl na srdci nic zásadního a pochyboval, že by tomu u ostatních bylo jinak. Členstvo rok od roku řídlo a víceméně jedinými radioamatéry, kteří ještě zbývali, byli staří veteráni, kteří se o navazování kontaktů se zahraničními kolegy ani nesnažili. Většinou využívali kanály v kmitočtovém pásmu 14 a 21 až 28 megahertzů, kdežto Karl radši poslouchal amatérské vysílání v morseovce nebo operoval na frekvenci 3,5 megahertzu. Možná to bylo věkem. V pásmu 28 moc radioamatérů nevysílalo, a když už, tak dotyční na jeho vkus až moc filozofovali. Starší kolegové se také víc než Karl zaobírali vybavením a stavbou vysílaček; jen málokdo sdílel jeho nadšení pro vybranější kratochvíle, jako je poslouchání číselných stanic. Co přestali na klubové schůzky chodit Börkur s Halim, zůstal už vlastně jediný, koho podobné věci bavily.

Karl odpojil sluchátka z radiostanice a zastrčil je do starého krátkovlnného přijímače Collins. Pak pečlivě prohledal nízkofrekvenční spektrum, až našel číselnou stanici, o které už věděl, a doufal, že zachytí vysílání. Z přenosů nebyl o nic moudřejší než kdokoliv jiný, přesto ho naprosto fascinovaly. Tvořily je dlouhé řetězce číslic a písmen, předčítané syntetickým ženským nebo i dětským hlasem, případně sekvence v morseovce, praskání a interference, a dokonce i lidová hudba. Nebýt záhadného původu i účelu, měly by tyto přenosy jen omezenou přitažlivost. Nikdo přesně nevěděl, co znamenají ani kdo ve vysokofrekvenčních krátkovlnných pásmech mezi 3 a 30 megahertzy vysílá – na těchto kmitočtech se využívá odraz vln od ionosféry, čímž se dosahuje daleko širšího rozptylu než u konvenčních rádiových přenosů. Podle nejoblíbenější teorie jsou tato vysílání šifrované zprávy, které posílají zpravodajské služby svým agentům v terénu, i když v některých případech jde možná i o komunikaci mezi drogovými kartely a pašeráky. Telefonní hovory lze

odposlouchávat, dopisy a e-maily přečíst a vysledovat, ale vystopovat příjemce rádiového vysílání je nemožné.

A v tom spočívala ona fascinace. Posloupnosti čísel odříkávané chladně nezaujatými, a přesto nevinně znějícími hlasy mohly být třeba příkazy k popravě nebo k útoku. Stejně jako ostatní nadšenci, jimž tyto přenosy učarovaly, snil i Karl o tom, že některou z takových šifer úspěšně rozlouskne, přestože porážku už museli uznat i chytřejší lidé než on. Dokonce i Arnar to vzdal, když se přece jen uráčil vzít Karlova koníčka na vědomí. Studoval shluky číslic mnoho hodin s tužkou v ruce, aby ji nakonec zahodil a zlostně prohlásil, že jde jen o snůšku nesmyslů. Karl ale věděl své. Byla to šifra: šifra, která se bez klíče nedala rozluštit. To ovšem lidem nebránilo snažit se celé záhadě přijít na kloub.

Usmálo se na něj štěstí. Stanice většinou vysílaly v celou hodinu nebo v půl a teď bylo právě krátce po půl osmé. Narazil na už známé vysílání stanice, které se přezdívalo „Rusák“. Řezavý mužský hlas tam rusky recitoval řetězce číslic, na pozadí atmosférických poruch je opakoval stále dokola. „*Adín, adín, pjať, sjem, pjať, nul', nul'.*“ Většina stanic vysílala podle jasně dané šablony: přenos začínal charakteristickým úvodem, což mohlo být určité slovo jako třeba „Ready? Ready?“, „Achtung!“ nebo „¡Atención!“, melodie, případně sled písmen nebo číslic. To byl identifikátor, který v některých případech patrně také naznačoval zamýšleného příjemce. Tato zahajovací figura se zpravidla několikrát opakovala, načež se odvysílal samotný obsah zprávy. Ten tvořily posloupnosti číslic nebo písmen, často uvedené sdělením, kolik číselných skupin bude následovat, a rovněž několikrát opakované. V závěru přišlo rozloučení, které se u každé stanice lišilo, ale většinou je tvořila prostá slůvka „konec“, případně „konec zprávy“ v příslušném jazyce. Byly i případy, kdy závěr vysílání oznamovala hudba či několik nul za sebou.

Právě takto například končil i Rusák. Karl poslouchal,

jak přenos uzavírá: „*Nuľ, nuľ, nuľ, nuľ.*“ Ticho a praskot. „*Nuľ, nuľ, nuľ, nuľ.*“ Opět ticho a nakonec: „*Nuľ, nuľ, nuľ, nuľ.*“ Vysílačka se odmlčela.

Karl začal rychle hledat jinou stanici. Na tu, kterou chytil tentokrát, si z dřívějšíka vůbec nevzpomínal. Náhle mu došlo, že jazyk zní seversky, a tak nastražil uši. Když příjem lehce doladil, slyšel už řeč zcela jasně a jeho úžas ještě zesílil: „... devět, dva, nula, pět, šest, devět.“ Vzápětí se posloupnost číslic opakovala, proto ji tentokrát zachytil celou. „Jedna, sedm, nula, tři, devět, dva, nula, pět, šest, devět.“ Hlas patřil ženě a jako obvykle jej generoval počítač. „Jedna, sedm, nula, tři, devět, dva, nula, pět, šest, devět.“ Hlas zmlkl. Karl se zaklonil v židli, užasle si promnul čelo a pak sepnul dlaně na temeni. „Jedna, sedm, nula, tři, devět, dva, nula, pět, šest, devět.“ Pak ruce svěsil a sáhl po zápisníku a peru, které měl vždycky poblíž. Už už se chystal čísla zaznamenat, když hlas začal odříkávat další skupinu: „Dva, čtyři, jedna, dva, sedm, devět, sedm, tři, jedna, devět.“

Pero zprvu stávkovalo a Karl si musel dát pozor, aby v horečné snaze zapsat si odvysílaná čísla nezlomil hrot. Náhle inkoust začal přece jen proudit: „Dva, čtyři, jedna, dva, sedm, devět, sedm, tři, jedna, devět.“ Současně s opakováním si cifry na stránce kontroloval a snažil se rozeznat přízvuk, syntetický hlas ovšem neměl cizí nádech. Že by nějaká islandská organizace, ať už ilegální, nebo státní, provozovala číselnou stanici? Připadalo mu to nemožné. Určitě půjde o zahraniční stanici, která se islandštinou snaží lidi zmást. Přenos byl ale naprosto čistý, tak čistý, že nemohl přijít z větší dálky. Karl sekvenci nechápavě naslouchal. Přece ji nemohli odvysílat z Islandu. I kdyby v této zemi někdo pociťoval potřebu předávat tajné depeše, vsadil by Karl boty na to, že by dotyčný jako nejvhodnější komunikační kanál zvolil internet. Krátkovlnná vysílačka už byla pro islandské krajany reliktem minulosti. Jako by chtěl hlas své sděle-

ní zdůraznit, začal znova předčítat první skupinu čísel: „Jedna, sedm, nula, tři, devět, dva, nula, pět, šest, devět.“ Karl si ji zapsal a nevěřícně se na ni zadíval. 1703920569. Současně s opakováním si sekvenci přečetl ještě jednou. „Jedna, sedm, nula, tři, devět, dva, nula, pět, šest, devět.“ Všechny číslice odpovídaly. Nejspíš šlo o absurdní shodu náhod. Anebo o nějaký vtípek na jeho účet.

Bylo to jeho rodné číslo.

Karl si prohlédl druhou posloupnost: 2412797319. I v tomto případě se mohlo jednat o rodné číslo. Vyťukal ho do vyhledávače v telefonu a vyskočilo na něj 122 výsledků, ovšem ani jeden v islandštině. Zkusil tedy na patřičné místo za první šesticí číslic vložit spojovník a dal vše opět vyhledat. Trefa. Ukázalo se, že držitelkou rodného čísla je žena, jejíž jméno – Elísa Bjarnadóttirová – neznal. Zkusil si najít její fotky, ale ani to mu nepomohlo. Stejně jako jméno mu nic neříkala ani její tvář. Karl telefon odložil. Celé to bylo bizarní a záhadné. Přenos zprávy skončil a odosobnělý hlas se rozloučil slovy: „Na shledanou, víc příště.“ Následovala melodie z hrací skříňky. A pak ticho. Sundal si sluchátka.

U okna stále tiše bzučela moucha. Karl se otočil a přemítal, jestli to nebohé stvořeníčko nepustit ven a nedopřát mu vytouženou svobodu. V mrazivých venkovních podmínkách by samozřejmě nepřežilo, ale aspoň by zahynulo šťastné. Vzápětí ale mouchu pustil z hlavy, jelikož ze sluchátek zaslechl tlumený zvuk hlasu. Záhadná stanice začínala opět vysílat. Karl si sluchátka nasadil a uslyšel: „Haló. Haló. Haló.“ Poté se opakovaly stejné skupiny číslic. Bylo jasné, že na schůzku klubu opravdu nedorazí. A to byla škoda, jelikož už by měl konečně o čem mluvit. Možná ale bude lepší nechat si to zatím pro sebe. Zvlášť pokud se ukáže, že jde o šprým na jeho účet.

Zatímco Karl seděl a soustředěně poslouchal, moucha se naposledy vrhla proti sklu a mrtvá klesla na parapet.

4. KAPITOLA • Sobota

Margrét jako by vůbec netušila, že ji pozorují. Seděla na malé pohovce, kam se s obrovským plyšákem po boku sotva vešla. Hračky se ani nedotkla. Zelenýma očima bloudila po stroze zařízené místnosti a hledala, kde by jimi spočinula; uhýbala před pohledem mladé ženy jménem Silja, která seděla na židli vedle ní a která se jednoduchými otázkami snažila udržovat konverzaci. Silja se na Margrét usmívala a dávala si pozor, aby se nepřírozeně často nedívala do velkého zrcadla na stěně naproti pohovce. Dívčiny oči se naopak k vlastnímu odrazu stále vracely; o lidech, kteří ji z druhé strany sledovali, neměla nejmenší poněť. Nevypravila ze sebe jediné slůvko, podle potřeby pouze pokývala nebo zavrtěla hlavou, nic víc. Vlastně to ani nevadilo, protože se Silja ještě nezeptala na nic zásadního. Nejprve si potřebovala získat dívčinu důvěru a navíc stále ještě čekali, až dorazí někdo od policie.

„To je skandál. Kde ten policajt sakra vězí?“ K výsledku holčičku přivezl dědeček z otcovy strany. Ačkoliv mu zřejmě ještě nebylo šedesát, vlnité vlasy měl úplně bílé, skoro až průsvitné. Byl neoholený a na jedné straně mu trčel notně pomuchlaný límeček košile. Za jiných okolností by Freyju překvapovalo, že muž necítí, jak se mu límec tře o bradu, bylo však normální, že lidé do střediska přicházeli v rozrušeném stavu. Nikdo tomu nevěnoval pozornost, už zažili horší případy. Musel řešit závažnější věci než límečky nebo holení: kdosi mu za-

vraždil snachu, syn byl dosud v cizině a spolu s manželkou se museli postarat o tři vnoučata, aniž by věděli, jak se vypořádat s jejich zármutkem a duševním otřesem. Při řeči mu z úst létaly sliny, jejichž kapičky stříkaly na naleštěnou desku stolu. Krátce se tam zaleskly a pak se vypařily. Ostatní se tvářili, že to nevidí. „To se jí budete donekonečna vyptávat na školu a na kamarády? Copak nevidíte, jak jí je? Co na tom krucinál záleží? Nemáte na práci nic důležitějšího?“

Všichni kolem stolu se jako jeden otočili ke Konrádu Bjarnasonovi ze státního zastupitelství. Patrně měli za to, že je právě jeho úkolem odpovědět. Soudě podle omezených zkušeností, které Freyja s Konrádem měla, to nevěstilo nic dobrého. Patřil k tomu typu lidí, co se každé ráno nasoukají do teflonového obleku v naději, že na nich přes den neulpí ani ždíbek odpovědnosti. Sklopil pohled a ometl si pomyslné smítko z křiklavé kravaty, která ani trochu nezapadala do pochmurné atmosféry. Když začalo být jasné, že žádná odpověď nepříjde, obrátily se všechny zraky pro změnu na Freyju. Stěží mohla dál hrát tuhle hru na mlčení a čekat, než ostatní zaměří pozornost zase na někoho jiného. Pokud by si to takhle mezi sebou přehazovali jako horký brambor, byli by tu až do večera. V duchu přemítala, jak to s dívčíným dědečkem co nejlíp vyřídit. Nemělo cenu se vymlouvat, že případ jí přistál na stole bez varování, a že se proto nestihla náležitě připravit. Byla to ovšem pravda; nikdo jí ani nesdělil jméno člověka, který dostal vyšetřování na starost, natož aby s ním měla ještě před schůzkou možnost pohovořit. Z policejního komisařství jí pouze oznámili, ať svolá tým a očekává, že přijede na výslech malá holčička; potřebné otázky prý už dodá někdo od policie. Jenže žádný strážce zákona se nedostavil.

Freyja si odkašlala, napřímila ramena a nasadila přísně neutrální výraz. Cítila, jak jí po krku klouže narychlo sepnutý culík. Na přípravu měla stejně málo času jako

Margrétin děda; když přišel telefonát od policie, seděla právě v županu u kuchyňského stolu a ještě s ospalky v očích si vychutnávala první víkendové kafe. Chvíle, které mohla využít na úpravu zevnějšku, vynaložila místo toho na shánění kolegů: psycholožky Silji, která měla rozmluvu s dívkou věst, zástupce úřadu na ochranu dětí, doktorky a sestry. Poslední dvě nebyly kmenové zaměstnankyně Dětského domu, vypomáhaly ale podle potřeby. Freyja se na ně obrátila pro případ, že dívka kromě všech ostatních hrůz zažila z vrahovy strany ještě nějakou formu zneužití. Bylo lepší nachystat se na všechny eventuality; člověk, který dokáže brutálně zavraždit mladou ženu, je schopný čehokoliv. Nakonec se ovšem ukázalo, že bylo toto opatření zbytečné, neboť holčička už předtím absolvovala lékařskou prohlídku. Jelikož ale ženy dorazily dříve, než tato skutečnost vyšla najevo, a tudíž bylo tak jako tak nezbytné uhradit náklady na jejich výjezd, rozhodla se Freyja, že bude nejlepší, když pro jistotu zůstanou.

Na tom, zda případ úspěšně zvládnou, záviselo opravdu mnohé, neboť se nestávalo každý den, aby si policie při vyšetřování trestného činu vyžádala pomoc Dětského domu. Přestože byly jeho pracovnice vždy při ruce, existovalo-li podezření na pohlavní zneužití, neměly příliš zkušeností s výslechy dětí, které se staly obětí jiného typu kriminality.

Freyje bylo naznačeno, že se k tomuto neobvyklému postupu přikročilo proto, že holčička kategoricky odmítla vstoupit na policejní stanici a stejně tak se zdráhala odpovídat na otázky detektivů v domě prarodičů. Středisko proto představovalo poslední možnost a všichni museli odvést prvotřídní práci, jelikož se jim už jen sotva naskytne další příležitost ukázat, co umějí. Pokud by se něco pokazilo, byla by to Freyjina chyba a úřad na ochranu dětí by ji rozhodně nepochválil. Dětský dům byl její dítě a jako ředitelka zodpovídala za jeho každo-

denní provoz i za jednotlivé případy, které jim posílali. Dělal tuto práci teprve čtyři měsíce a dnešní sezení bylo zřejmě nejdůležitější od chvíle, kdy se funkce ujal, pokud se dalo jedno takto vypíchnout. U žádného případu se totiž nedala vyloučit možnost, že má nevinné dítě jednou provždy zničený život. Pokaždé, když se podařilo rozptýlit veškeré podezření na zločin, byl to důvod k oslavě; takový výsledek naštěstí nebyl nijak výjimečný, nyní se ale bohužel dal s jistotou vyloučit.

Sociální pracovník z úřadu na ochranu dětí povytáhl obočí. Freyja jeho gesto pochopila; příliš dlouho se neměla k odpovědi. Malá Margrét se na pohovce ošivala, pohled zabodnutý do dveří výslechové místnosti. Z výrazu jejího dědy bylo zřejmé, že mu dochází trpělivost. Sotva se mu někdo mohl divit. Freyja nasadila úsměv.

„Uvědomuju si, že vám rozmluva psychologky s Margrét může připadat bezpředmětná, její otázky ale nejsou tak nahodilé, jak se může zdát. Silja je odbornice na forenzní výslechové techniky určené speciálně pro děti, jako je vaše vnučka. Je bezpodmínečně nutné, aby u Margrét našla porozumění, než jí začne klást důležitější otázky.“

Muž zakroutil hlavou a tlumenějším hlasem řekl: „Já jen doufám, že víte, co děláte. Vytrpěla si už dost.“

„V tomto směru si nemusíte dělat starosti.“ Freyja si koutkem oka povšimla, že si Silja poklepává na ucho, jako by jí vypovědělo službu naslouchátko, které tam měla ukryté. Nebylo ani divu; očekávala, že jí budou napovídat otázky, žádné ale nepřicházely. Freyja zapnula mikrofon. „Ten policista pořád nedorazil, Siljo. Klidně mluv dál, pokud máš pocit, že to ničemu nevádí. Jinak si budeme muset udělat přestávku, případně ten výslech odložit.“ Žena za sklem nenápadně zvedla palec. Přes interkom zaslechli, jak klade další dotaz, tentokrát na domácí mazlíčky.

„Máš pejska, Margrét? Nebo třeba křečka?“

Dívěnka zavrtěla hlavou, až se její rusé kadeře rozlétly. V koutku pusy jí uvízl pramínek vlasů, tak si ho prstíky jako ze slonoviny odhrnula. Pleť měla tak bledou, až to vypadalo, jako by nikdy neviděla sluníčko.

Dědeček ji upřeně pozoroval. Vypadal stejně otřeseně, jako když ho Freyja poprvé viděla kráčet s Margrét za ruku po příjezdové cestě. Dětský dům se nacházel v obytné budově s pouhými dvěma parkovacími místy, a než přijeli, byla už obě obsazená. Museli tedy zaparkovat dál v ulici a vláčet se sem čerstvě napadaným sněhem. Očividně se jim nešlo snadno a holčička se každou chvíli zastavovala a zaraženě se na dům dívala. Dědeček se pokaždé sehnul a dodával jí odvahy. Teď si ale zhluboka povzdechl a podle všeho litoval, že nedal na její přání, aby se otočili a odešli. „Děti měly kočku, která chcípla. Přejelo ji auto. Tehdy jsme si mysleli, že větší žal už ty chudinky malé nikdy nezažijí.“

Freyja opět sáhla po mikrofonu. „Siljo, o zvířatech se nebavte. Kočku jí totiž přejelo auto.“ Žena opět dala nenápadně najevo, že rozuměla. Změnila tedy téma a místo toho se zeptala, jestli má Margrét sáně a jestli byla někdy nedávno sánkovat. Freyja se zadívala na nástěnné hodiny a rozhodla se vyčkat ještě deset minut. Jestli policista do té doby nedorazí, už to pro dnešek zabalí. Nemohli si dovolit holčičku déle stresovat. V sázce bylo příliš. První setkání s dítětem bývalo zpravidla klíčové, tahle dívka ale bude muset přijet znova. A ne jednou. Její výpověď bude chtít slyšet spousta lidí – policie, soudce, obhájce člověka, který bude nakonec ze zločinu obžalován, i státní zástupce. Byl by zázrak, kdyby se jim povedlo od dívěnky veškeré kýžené informace získat na jeden zátah a ke spokojenosti všech zúčastněných.

Vtom se na stole před Freyjou rozblikal displej mobilu. Volal realitní agent, který se jí snažil sehnat byt. Moc toužila hovor přijmout; o hrstku nemovitostí, které se nabízely k pronájmu, se sváděl tuhý boj, a než mu stihne

zavolat zpátky, bude už příbytek bezpochyby obsazený. V danou chvíli ale telefon zvednout nemohla. Nějaký čas to ještě bude muset vydržet v bratrově brlohu. Oproti bytu, v němž donedávna bydlela s partnerem, to byl rozdíl, na který si musela zvykat, jenže její bývalý pracoval jako dobře placený finanční poradce, kdežto bratr momentálně pobýval ve věznici Litla-Hraun. Jelikož jí luxusní hnízdečko někdejšího přítele bohužel ani zčásti nepatřilo, odešla ze vztahu stejně švorc, jako do něj vstupovala. Na ulici nezůstala jen díky bratrově situaci. Z trestu už mu zbýval necelý rok a podle toho, jak se věci měly, to vypadalo, že právě tak dlouho jí potrvá najít si podnájem. Druhou možností bylo se do někoho zamilovat a nastěhovat se k němu. Ale vzhledem k její úspěšnosti za poslední měsíce, co žila sama, bylo popravdě řečeno pravděpodobnější, že se do věznice osobně vypraví islandský prezident a udělí jejímu bratrovi recidivistovi milost.

Freyja dělala, co mohla, aby se s někým novým seznámila, svědomitě s kamarádkami vyrážela do města a neustále na tanečním parketu i mimo něj sledovala potenciální partnery. Dostala do vínku ženský půvab a v případě potřeby se uměla načančat, proto nemělo jít o nijak zvlášť těžký úkol. Potkala dva muže, kteří se jí líbili, oba byli mimořádně přitažliví a zároveň se zdálo, že jim jde o totéž jako jí. Pokaždé s dotyčným zapředla hovor, trochu s ním popila a pak ho odvedla k sobě domů. První se rozběhl, jakmile si k němu přisedla na bratrův starý ošuntělý gauč v naději, že se její úlovek konečně k něčemu rozhoupe. Jenže on se jí svěřil, že je gay a že se k tomu dosud neodvážil přiznat, jelikož pracuje jako masér a bojí se, že přijde o veškerou pánskou klientelu. Freyja si povzdechla a dodávala mu odvahy udělat správnou věc. Jestli si vzal její radu k srdci, ale netušila, protože už ho znova nepotkala.

Ve druhém případě běželo všechno líp – tedy aspoň

zpočátku. Tesař Jónas se prý do Reykjavíku přednedáv-
nem přestěhoval z Egilsstadiru na východě země. Naštěs-
tí se z něj vyklubal heterosexuál, a přestože ve vzpříme-
né poloze byli ze sebe trochu nesví, v té vodorovné do
sebe zapadli jak součástky dobře promazaného stroje.
Jenže když se druhý den ráno probudila, zjistila, že milý
Jónas vzal nohy na ramena, a už se jí neozval. Nejvíc ji
na tom všem štválo, že usínala spokojená, připadalo jí,
že už snad našla chlapa, kterému aspoň stojí za to dát
šanci. Jenže tenhle pocit očividně nebyl oboustranný.

Hodiny na stěně ukazovaly, že polovina přidané lhůty
vypršela. Z interkomu jasně, ale smutně zazněl Margrétin
hlas. Pro jednu dívku projevila v rozhovoru iniciati-
vu: „Proč je tam to velké zrcadlo?“ Všichni, kdo seděli
kolem konferenčního stolu, se ke sklu otočili. Holčička
k nim upírala pohled, jako by se dívala přímo na ně. Týmž
směrem pohlédla i Silja. Ta seděla k zrcadlu blíž, proto
dívka nespatriła, jaký na Freyju udělala obličej. Občas se
stávalo, že je zpovídaný prokoukl, a v takovém případě
jim pravidla velela říct pravdu. Nebylo by fér požadovat
od dítěte upřímnost a současně mu lhát. Polopropustné
zrcadlo si pořídili teprve přednedávnem; do té doby sle-
dovali výslechy na televizní obrazovce. Freyja tuto změnu
navrhla nedlouho po nástupu do funkce, když si prohléd-
la několik pohovorů podle staré metody. Obrazovka ob-
vykle ještě umocňovala odstup pozorovatelů od subjektu
a vzbuzovala bezděčné asociace s televizním pořadem.
Verdikt zněl, že díky novému systému se lze lépe vcítit
do situace už jen proto, že člověk vidí dítě i tazatele ve
skutečné velikosti.

Silja se znova obrátila k Margrét. Hlas měla stejně vy-
rovnaný jako prve, už se ale neusmívala. „Je to takové
kouzelné zrcadlo. Z druhé strany se podobá oknu, takže
nás můžou sledovat další lidé a přitom se tady s námi
nemusejí tlačit. Chytré, vid?“

Margrét zavrtěla hlavou. Kousla se do spodního rtu

a zachmuřila se. „A on tam teď někdo je?“ zeptala se a v hlase se jí přitom mísil strach s hněvem.

„Ano.“ Silja otáčela propiskou, jako by kráčela před dechovou kapelou s nejmenší hůlkou na světě. Freyja začínala vnímat charakteristické známky napětí.

„Kdo?“

„Třeba tvůj dědeček.“

Margrét sklopila pohled. „Už s tebou nechci mluvit. Chci domů.“ Znenadání oči zvedla. „K babičce a dědovi. Ne do našeho domu.“

„Ale vždyť jsme si sotva začaly povídat. Co takhle ještě chvíli zůstat? Pak už se sem nebudeš muset vracet. Aspoň tedy nějakou dobu.“

Holčička přimhouřila oči. „Nechci tady být. Chci domů s dědou.“

Freyja opět zapnula mikrofon. „Ukonči to, Siljo. Ten policajt pořád ještě nedorazil a připadá mi, že to začíná jít od desíti k pěti. Prostě si ji budeme muset znova předvolat, až na tom bude psychicky líp.“ U náročných případů nebylo nijak neobvyklé, když se první sezení předčasně ukončilo. Občas nebylo dítě v přístupné náladě, případně se psychologce nepodařilo navázat s ním vztah. Na každý pád měl tým obecně za to, že je moudřejší postupovat pomalu, pohovor odložit a zkusit to jindy.

Konrád ze státního zastupitelství si odkašlal. „Já navrhuju pokračovat. Ten chlap tady bude každou chvíli a je naprosto nezbytné, abychom tu dívku vyslechli co nejdřív. Dovolte, abych vám připomněl, že došlo k vraždě a že je jedinou svědkyní.“

„Jmenuje se Margrét,“ podotkla nezvykle odměřeně zdravotní sestra. Pomáhat do Dětského domu dojížděla od chvíle, kdy před sedmnácti lety vznikl, a za tu dobu už zažila tolik děsivých tragédií, až se Freyja bála, jestli se to na ní nezačíná podepisovat. Usmívala se málokdy, a když ji něco popudilo, snadno vybuchla. Jako třeba teď. „Aspoň to byste si mohl zapamatovat.“

„A vy byste si zase mohla uvědomit, že nemáme povinnost tu dívku vyslýchat tady. Soudce, který to doporučil, pouze navrhl, abychom to vyzkoušeli. Případá mi ale, že bychom se možná měli držet původního plánu a vyslechnout ji na stanici.“ Konrádovi zbrunátněl obličej, jeho barva se tloukla s odstínem křiklavé kravaty.

Jóhann z úřadu na ochranu dětí Freyju nenápadně kopl pod stolem. Nebylo třeba, aby jí objasňoval, co tím naznačoval; velice dobře si uvědomovala, že takhle by to dál nešlo. Coby zástupce státního orgánu byl svým způsobem její nadřízený. Snažila se zmírnit napětí rozvahou v hlase. „Hlavně klid, prosím. Všichni víme, jak je důležité, aby nám Margrét řekla, co viděla. Laskavě nezapomínejte, že jsme v této oblasti odborníci a že víme, kdy je vhodné výslech dítěte přerušit. Dále dovolte, abych vám připomněla, že není naší vinou, jak se situace vyvinula. Kde je policista, který nám měl dodat otázky? O případu samotném nevíme skoro nic. Bylo nám jednoduše řečeno, ať sem přijdeme v deset hodin, což jsme udělali, a stejně tak i Margrét se svým dědečkem. To váš člověk nechal všechny na holičkách, Konráde, ne my.“ Freyja doufala, že muž nezačne brblat, že je ze státního zastupitelství a vůči policii nemá žádnou pravomoc. Z jejího pohledu to vyšlo nastejno.

Konrád, už o něco méně brunátný, vytáhl telefon a rychle vyťukal číslo. Netrpělivě čekal, až to někdo zvedne, a pak dotyčného nebožáka seřval. Porušil přitom jedno z mála pravidel, která si stanovili na počátku výslechu. Sklo totiž nebylo dokonale zvukotěsné, proto se pozorovatelům pokaždé kladlo na srdce, že je třeba mluvit tiše, pokud je na druhé straně dítě. Silný hluk v blízkosti mikrofону navíc mohl tazatelku znervóznit, případně jí dokonce poškodit sluch.

„Nekřičte tolik,“ mávala Freyja horečně na Konráda, ten se ale jen odvrátil a ve své tirádě pokračoval.

Freyja si všimla, že Margrét zvedla k zrcadlu oči. To-

těž udělala s úšklebkem Silja. Celkem pochopitelně se zlobila, neboť se měla postarat o to, aby Margrét zůstala v klidu. Rozhodila rukama a Freyja jako by jí odečetla ze rtů: „Co se to děje?“

Do Konrádova křiku se vmísil tichý pláč. Pomalu nabíral na síle, až se nakonec celou místností rozléhal hlasitý vzlykot. Dokonce i Konrád zmlkl, svěsil ruku s mobilem a zadíval se na útlou holčičku, která mezitím vstala a chvěla se po celém těle.

Než ji Silja stačila utěšit, začaly dívčiny rty tvořit slova a z interkomu se ozvala napůl zašeptaná otázka: „Je tam ten černocho? Je za tím zrcadlem?“ Margrét se krčila a odvracela od skla pohled.

„Ne, Margrét. Jenom lidé, kteří pro tebe chtějí to nejlepší. Kdo je ten černocho?“ Silja jí opatrně položila dlaně na ramena a snažila se ji nasměrovat zpátky k pohovce. Holčička se bránila.

„Ublížil mamince.“ Bolest v onom hlásku posluchače na druhé straně dojala.

„A tys toho muže viděla, Margrét?“

„Ano. Byl černý.“

Silja se podívala na zrcadlo. Freyja se sklonila k mikrofonu a pobídla ji, ať pokračuje. Silja téměř neznatelně přikývla a nato klidným, vyrovnaným tónem pronesla: „Teď potřebuju, aby ses pořádně zamyslela, Margrét. Byl černý proto, že byla v pokoji tma, anebo proto, že šlo o černocho?“

„Jak to myslíš?“

„Měl tmavou pleť?“

„Ano.“

Silja si olízla rty a opatrně pokračovala: „Zahlédla jsi jeho ruce?“

Margrét zavrtěla hlavou. Popotáhla a neobratně si z tváříček otřela slzy. „Hlavu. Zahlédla jsem jeho hlavu.“

„Vidělas mu do obličeje, Margrét?“

„Ne. Do obličeje ne. Jenom černou hlavu zezadu. Měl

velikánskou hlavu.“ Margrét se k zrcadlu otočila zády. „Chci za dědou. Víc už nepovím. Už o tom nechci mluvit. Nikdy.“

Silja se ji snažila přesvědčit, už z ní ale nevymámila ani slůvko. Výslech skončil přesně ve chvíli, kdy už se zdálo, že nastává obrat k lepšímu. Suma sumárum to byl zdrcující neúspěch, pravý opak toho, v co celý tým doufal. Silja se s povzdechem posadila.

A vtom konečně vstoupil do dveří policista. Když se podíval na Freyju, celý zrudl. Jí spadla čelist a na okamžik neveselou situaci dočista pustila z hlavy. Nebyl to nikdo jiný než tesař Jónas z Egilsstadiru. Setkali se očima; ona se tvářila našťavaně, on zaraženě. Pak pohled odvrátil a sdělil ostatním: „Jsem Huldar z policejního komisařství. Omlouvám se, že jdu tak pozdě. Něco mi do toho vlezlo.“